...БИБЛИОТЕКА
им. М. Горького

ПĔТĔМ ТĔНЧЕРИ ПРОЛЕТАРИСЕМ, ПĔРЛЕШĔР!

КОММУНИЗМ ЯЛАВĔ

Совет Союзĕнчи Коммунистсен партийĕн Чăваш обкомĕпе Шупашкар хула комитечĕн тата Чăваш АССР Верховнăй Совечĕпе Шупашкар хула Совечĕн хаçачĕ

1953 çул
Август
18
ытларикун
№ 161 (9070)
36-мĕш çул тухать.
Хакĕ 20 пус.

Паянхи номерте:

Демократиллĕ Корея Халăх Республикин Министрсен кабинечĕн председателĕ Ким Ир Сен СССР Министрсен Совечĕн Председателĕ Г. М. Маленков юлташ патне янă телеграмма (1 стр.).
ЧĂВАШ АССР МИНИСТРĔСЕН СОВЕЧĔПЕ КПСС ОБКОМĔНЧЕ. Республикăра кĕраки мĕнле пыни çинчен (1 стр.).
СССР Ют çĕршыв Ĕçĕсен Министерствинче (2 стр.).
ПАРТИ ПУРНĂÇĔ. А. Охотников.—Кадрсене тĕрĕс суйласа илмелле; Г. Андреев.—Ĕçри хастарлăх (2 стр.).
РАЙОНТИ ХАÇАТСЕНЕ ПАХСА ТУХНИ. Вылăх-чĕрлĕх ĕрчетесси çинчен анлăн çутатмалла (2 стр.).
П. Шипцов.—Хастарлă механизаторсем (3 стр.).
Корейăна Совет Çарĕ ирĕке кăларнăранпа 8 çул тултарни (4 стр.).
Демократиллĕ Корея Халăх Республикин правительстви йышăннă постановлени (4 стр.).
Тыткăнри çар çыннисене репатриаци тăвас тĕлĕшпе ĕçлекен комиссире Корейăпа Китай енĕн представителĕсен панă протест (4 стр.).
Иранри лару-тăру (4 стр.).

Ялхуçалăх налогĕ çинчен йышăннă çĕнĕ закон

СССР Союзĕн Верховнăй Совечĕн нумай пулмасть пулса иртнĕ пиллĕкмĕш сессийĕ СССР Союзĕн 1953 çулхи бюджетне çирĕплетнĕ тата ялхуçалăх налогĕ çинчен çĕнĕ закон йышăннă. Верховнăй Совет йышăннă решенисене, сессире СССР Министрĕсен Совечĕн Председателĕ Г. М. Маленков юлташ каланă сăмаха совет çыннисем пурте пысăк кăмăлпа ырласа кĕтсе илчĕç.

Г. М. Маленков юлташ хăйĕн сăмахĕнче промышленноçа тата ялхуçалăхне вăйлатас тĕлĕшпе умра тăракан задачăсене палăртса пачĕ. Партипе правительство ик-виçĕ çул хушшинче халăх валли апат-çимĕçпе промышленность таварĕсем нумай ытларах парса тăмалла тума задача лартнă. Çак задачăна пурнăçлама çăмăл промышленноçа апат-çимĕç промышленноçне вăйлатмалла, халăх валли апат-çимĕç, çăмăл промышленность валли тĕп тавар парса тăракан ялхуçалăхне малалла çĕклентерес пымалла. Партипе правительство çав задачăсене пурнăçлама мĕн кирлине пĕтĕмпех туса пырассĕ.

Вăл шутра СССР Союзĕн Верховнăй Совечĕ ялхуçалăх налогĕ çинчен йышăннă закон чылай пысăк пĕлтерĕшлĕ. Çак закона йышăнни Совет Союзĕнчи Коммунистсен партийĕпе Совет правительстви хамăр çĕршыври халăх хуçалăхне малалла аталантарас, халăх пурнăçне малалла лайăхлатассишĕн ывăнма пĕлмесĕр тăрăшнине кăтартать.

Ялхуçалăх налогĕ çинчен йышăннă çĕнĕ закона тĕп улшăнăвĕ, çак закон тăрăх, колхоз пурнăçĕ: 1953 çулта налог укçи 43 процент чакать, çитес 1954 çулта вара, 1952 çулхипе танлаштарсан, 2,5 хут ытла чакать. Çапла ĕнтĕ ялхуçалăх налогне тӳлекен çынсен ку налога иртнĕ çулхинчен нумай сахалтарах тӳлемелле пулать.

Çĕнĕ закон тăрăх ялхуçалăх налогĕ хумалли йĕркене те тĕпрен улăштарнă.

Халиччен ялхуçалăх налогĕ хума колхозниксен тата ытти çынсен те кил-вырăнĕ çумĕнчи участокра мĕн акса туни, килте мĕнле вылăх-чĕрлĕх усрани пуринчен тупăш пуласса шута илсе, вара çав тупăш пĕтĕм суммине шутласа налог хунă. Кун пек йĕрке налог политикинчи ситменлĕх пулнă, çавна пула юлашки çулсенче колхозниксем хăйсен хушма хуçалăхĕсенчен илекен тупăш чакнă, колхозниксен килĕсенче вылăх-чĕрлĕх пыпе, уйрăмах ĕнесен шучĕ чакнă. Ялхуçалăх налогне шутласа хумалли çак кивĕ йĕркене халĕ ĕнтĕ пăрахăçа кăларнă.

Çĕнĕ закон тăрăх ялхуçалăх налогне кил çумĕнчи çĕр участокĕн пысăкăшне кура—гектаран кашни çĕрĕмĕн панĕ пуçне çирĕп ставка тăрăх шутласа хумалла тунă.

Ялхуçалăх налогĕ хумалли çак çĕнĕ йĕрке колхозниксене кил çумĕнчи участокра хакăрах, усăллăрах культурăсем акса тума, ялхуçалăх артелĕн Уставĕ ирĕк панă чухлĕ вылăх-чĕрлĕх усраса усă курма интересленетерет. Çакă Совет Союзĕнчи Коммунистсен партийĕпе Совет Правительстви колхоз строительствинче тытса пыракан политикăпа килĕшсе тăрать.

Палăрнă ĕнтĕ, общество хуçалăх—колхозсен тĕп вăйĕ. Обществăлла хуçалăх вăйланса пынă май колхозниксен тупăшĕ ӳссе пырать, вĕсен пурнăçĕ лайăхланса пырать. Партин Центральнăй Комитечĕпе Совет Правительстви колхозсен обществăлла хуçалăхне аталантарас тĕлĕшпе тăрăшса ĕçлеме колхозниксене пур майсемпе те хавхалантарассĕ. Кунпа пĕрлех партин Центральнăй Комитечĕпе Совет Правительстви колхозниксене ялхуçалăх артелĕн Уставĕ тăрах тытакан хушма хуçалăхран—кил çумĕнчи участокран та кирлĕ усракан вылăхсенчен тупăшне усă курччăр тесе тăрăшассĕ. Çавна май Правительство тата партин Центральнăй Комитечĕ колхозниксен хушма хуçалăхĕсенчен обществăлла йĕркине имсалли нормăна чылай чакарнă тата çĕнĕ закон тăрăх ялхуçалăх налогĕ суммине чакарнă, налог укçине çирĕп ставка тăрăх шутласа хумалла тунă.

Ялхуçалăх налогĕ çинчен йышăннă çĕнĕ закон тăрăх пĕтĕм усракан хуçалăхсем çак налог хумалли суммăна 1953 çулта

50 процент тата 1954 çулта 30 процент чакарассĕ; 1955 çултан пуçласа çав хуçалăхсем çине налог илесси пачах пăрахса çилĕп, 1955 çулта хĕрлĕ çине налог илесси уйрăм йĕркепе вырăна тухассĕ. Çакна колхозниксен, рабочисен тата служащисен çемйисене хăйсем валли çĕнĕ тума хавхалантарас тĕллевпе тунă.

Çĕнĕ закон колхозсене те çĕ дисциплинине çирĕплетме, çапла вара колхозсен обществăлла хуçалăхне вăйлатас ĕçе мĕнпур колхозниксене хутшăнтарма пулăшать. «Колхозниксен хуçалăхĕсем, — тесе каланă ялхуçалăх налогĕ çинчен йышăннă çĕнĕ законра, — вĕсен çемйисен уйрăм членĕсем иртнĕ çул ĕçкунĕсен палăртса панă минимумне тивĕçлĕ сăлтавсăр тултарман пулсан, налог укçи 50 процент ытларах тӳлессĕ». Налог укçине ытти колхозниксене пĕр танах тӳлес тесен, 50 процент ытлашшине тӳлес мар тесен, кашни колхозникле колхозран ĕçкунĕсен тумалли минимума тултармалла, колхозăн обществăлла хуçалăхĕнче тăрăшса ĕçлемелле.

Колхозниксемпе колхозницăсем пурте обществăлла хуçалăхра тăрăшса ĕçлени хальхи вăхăтра, тырпул пухса кĕртнĕ чухне, уйрăмах питĕ кирлĕ. Ăнса пулнă тырпула тăкăкламасăр пухса кĕртмелле, авăн çапас ĕçе лайăх йĕркелесе, государствăна срокчен тырă парса татмалла, вăрлăхлăх хăварнă курăксене, йĕтĕрне кантăра, пахча çимĕçсене хăвăртрах пухса кĕртмелле, вылăх апачĕ нумай хатĕрлесе тăрăхмалла. Çав вăхăтрах кĕрхи тырăсене агротехникăлла лайăх срокра акса хăвармалла, кĕрхи çĕртме тумалла тата ытти те. Çак мĕнпур ĕçсене вăхăтра тата лайăх туса иртерсен колхозсен обществăлла хуçалăхĕ малалла вăйланать, колхозниксем те ĕçкунĕсем тăрăх тырпула та укçа-тенкĕ нумайрах илессĕ.

СССР Союзĕн Верховнăй Совечĕн пиллĕкмĕш сессийĕ йышăннă законсемпе, СССР Министрĕсен Совечĕн Председателĕ Г. М. Маленков юлташ сессире туса каланă сăмахпа палланнă май нумай ялхуçалăх колхозниксем обществăлла хуçалăхра хастарлăхпа хутшăнма пуçларĕç. Халиччен ĕçкунĕсен тумалли минимума тултарман колхозниксем те куллен ĕçе хутшăнма, тăрăшса ĕçлеме пуçлани çинчен хыпарсем килессĕ. Колхозсенче ĕç çĕкленĕ чăннипех ӳссе, вăйланса пырать.

Закон тăрăх колхозниксене, ялхуçалăх налогне тӳлеме тивĕçлĕ ытти çынсене те çăмăллăхсем памалла тунă. Колхозниксене еплиникичнисене — арçынсен 60 çула çитнĕ тата иртнĕ пулсан, хĕрарăмсен—55 çула çитнĕ тата иртнĕ пулсан, çемьери ĕçлеме пултаракан ытти çынсен хуçалăх ĕçне хăйсен ĕçĕпе хутшăнмассĕ пулсан, налог тӳлесинчен хăтарассĕ. Ялти интеллигенцие: врачсене, учительсене, агрономсене тата ыттисене те ялхуçалăх налогне тӳлеттермессĕ. Çемье членĕсенчен хăшĕ те пулин çĕр кăмрăк, çăрт-ту, вăрман промышленноçĕнче е промышленноçăн ытти отраслĕсенче ĕçлессĕ пулсан, уйрăм хуçалăхсене ялхуçалăх налогне тӳлесе тĕлĕшпе çăмăллăх илессĕ. Законра çар çыннисен çемйисене тата Отечественнăй вăрçă инвалисĕсене тата вĕсен çемйисене чылай çăмăллăхсем пама палăртнă. Правительство çавăн пекех иртнĕ çулсенче ялхуçалăх налогне енĕпе пулнă парăмсене пĕтĕмпех касарма йышăннă.

Парти райкомĕсемпе колхозсенчи пуçламăш парторганизацисен СССР Министрĕсен Совечĕн Председателĕ Г. М. Маленков юлташ сессире каланă сăмаха, Верховнăй Совет йышăннă законсене, вăл шутра ялхуçалăх налогĕ çинчен йышăннă çĕнĕ закона халăха ăнлантарса парас ĕçе куллен-кун туса пымалла. Ку ĕçе пропагандистсене, агитаторсене анлăн хутшăнтарма кирлĕ. Çапла-вара колхозниксемпе колхозницăсене, механизаторсене, ялхуçалăх специалисчĕсене социализмла ялхуçалăх умĕнче тăракан пысăк задачăсене ăнăçлă пурнăçлама мобилизацилес пулать. Колхозсем, МТС-сем тата совхозсем умĕнче тăракан тĕп задачăна—мĕнпур ялхуçалăх культурисен тухăçне ӳстерес, вылăх-чĕрлĕх хисепне ӳстернипе пĕрлех унăн тухăçлăхне хăпартас, çĕр ĕçĕпе вылăх-чĕрлĕх ĕрчетесси пĕтĕм продукцине тата товарлă продукцине нумайлатас задачăна ăнăçлăн тата памалла пултăр.

*

РСФСР Верховнăй Совет Президиумĕн Указĕ

РСФСР Верховнăй Советне пухасси çинчен

РСФСР Верховнăй Совет Президиумĕ çапла йышăнать:

Россия Совет Федеративлă Социализмлă Республикин Верховнăй Совечĕн виççĕмĕш сессине 1953 çулхи августăн 25-мĕшĕнче Мускав хулинче пухас.

РСФСР Верховнăй Совет Президиумĕн Председателĕ М. ТАРАСОВ.

РСФСР Верховнăй Совет Президиумĕн Секретарĕ И. ЗИМИН.

Мускав, 1953 çулхи августăн 15-мĕшĕ.

Чăваш АССР Верховнăй Совет Президиумĕн Указĕ

П. К. Капитонов юлташа Чăваш АССР Культура министрĕ пулма уйăрса лартасси çинчен

Петр Капитонович Капитонов юлташа Чăваш АССР Культура министрĕ пулма уйăрса лартас.

Чăваш АССР Верховнăй Совет Президиумĕн Председателĕ З. АНДРЕЕВА.

Чăваш АССР Верховнăй Совет Президиумĕн Секретарĕ А. ИЗМАЙЛОВ.

Шупашкар хули, 1953 çулхи августăн 17-мĕшĕ.

Советлă Социализмлă Республикăсен Союзĕн Министрĕсен Совечĕн Председательне Георгий Максимилианович МАЛЕНКОВ юлташа

Чĕререн хисеплекен Маленков юлташ!

Совет Правительстви Корея халăхне Корея халăх хуçалăхне юсаса аталантарма пĕр миллиард тенкĕ укçа уйăрса парса пулăшма йышăннă пирки пĕтĕм Корея халăхĕ чĕререн савăнать.

Çакна май, хисеплекен Председатель юлташ, Демократиллĕ Корея Халăх Республикин Правительстви, пĕтĕм Корея халăхĕ ячĕпе тата хамăн ятпа Сирĕ, Сирĕн урлă Совет Союзĕн Правительствипе пĕтĕм халăхне чĕререн тав тума ирĕк парăр мана.

Аслă совет халăхĕ Корея халăхне нумай вăхăта пынă Японии империализмĕн пусмăрĕнчен хăтарса, ирĕке тухнă хыççăн маттанки кунсенчен пуçласа чăннипех демократиллĕ, никама пăхăнман государство туса хурассишĕн пыракан пирĕн кĕрешӳре пур енчен те пулăшса тăчĕ, çапла майпа пире хамăрăн Тăван çĕршывăн çурçĕр пайĕнче демократиллĕ хăватлă никĕс туса хума май пачĕ.

Корея халăхĕн Ирĕклĕхĕшĕн пыракан Отечественнăй вăрçи тапхăрĕнче Корея халăхне чĕререн тухакан кăмăлпа материальнăй пулăшу пани тата мораль тĕлĕшĕнчен пулăшса тăни пире тататкăл çĕнтерӳ тума хавхалантарса тăчĕç.

Халĕ вăрçă çĕмĕн кунĕ халăх хуçалăхне хăвăртрах юсаса аталантармалли пысăк задачăсене пурнăçлама тытăннă Корея халăхне Совет Правительстви пулăшма йĕркипе пĕр миллиард тенкĕ укçа уйăрса пама йышăнни пире вĕçĕмсĕр хавхалантарать, хамăрăн Тăван çĕршывăн пĕрлĕхĕпе никама пăхăнмалăхĕшĕн пыракан кĕрешӳре эпир тататкăл çĕнтерес шанăçа тĕреклетет.

Пĕтĕм Корея халăхĕ çак пĕтĕм укçапа халăх пурнăçне йĕркелесе çитерес, вăрçă пысăкчен тапхăрта кайнă халăх хуçалăхне ура çине тăратас тата хамăр Тăван çĕршыва индустриализацилес ĕçре усă курса хамăрăн Тăван çĕршывăн демократиллĕ никĕсне пур майĕсемпе те тĕреклетме хатĕр тăрать.

Сире, хисеплекен Председатель, пĕтĕм чĕререн ырă сывлăх сунатăп.

Демократиллĕ Корея Халăх Республикин Министрсен кабинечĕн председателĕ КИМ ИР СЕН.

Пхеньян, 1953 çулхи августăн 13-мĕшĕ.

Чăваш АССР Министрĕсен Совечĕпе КПСС обкомĕнче

Республикăра кĕраки мĕнле пыни çинчен

Чăваш АССР Министрĕсен Совечĕпе КПСС обкомĕн бюровĕ кĕраки çителĕксĕр пулса пырать, тесе шутлассĕ. Кăçалхи августăн 15-мĕшĕ тĕлне республикăра кĕрхи тырăсем акмалли плана пурĕ те 31,4 процент кăна тултарнă, кĕрхи тулă акмалли плана унтан та сахалтарах—29,6 процент кăна тултарнă. Кĕраки ĕçĕсем Улатăр, Етĕрне, Пăрачкав тата Советски районĕсенче уйрăмах çителĕксĕр пырассĕ, кунта августăн 15-мĕшĕ тĕлне плана 20 процентран та каярах тултарнă. Кĕраки ĕçĕсем çавăн пекех Красноармейски, Вăрнар, Калинино, Тăвай, Чурачăк тата Куславкка районĕсенче çителĕксĕр хăвăртлăхсемпе пырассĕ. Уйрăм районсенче кĕракине тытăнман колхозсем те пур-ха.

Чылай районсенче кĕрхи тулăна каххамассĕ, ăна акас тĕлĕшпе кая юлассĕ. Кĕрхи тырăсем акмалли лайăх сроксем иртсе пырассĕ пулсан та, Элĕк районĕнчи колхозсем августăн 15-мĕшĕ тĕлне кĕрхи тулă акма та тытăнман, Етĕрне, Советски, Пăрачкав, Вăрмар, Комсомольски районĕсенчи колхозсем 10 процентран та каярах акнă, государство ресурсĕсенчен уйăрса паракан сортлă кĕрхи тулă вăрлăхĕсене начар усă курассĕ.

Уйрăм районсемпе колхозсенче агротехникăна сĕмсĕррĕн пăсассĕ, кĕрхи тырăсене начар хатĕрленĕ çĕрсем çине акассĕ, ака пахалăхĕ çине кирлĕ пек пăхмассĕ, тĕрĕслесе пăхман тата имçамсемпе чухенен вăрлăхсем акассĕ. Чылай МТС-семпе колхозсенче тракторсемпе, лашасемпе ĕçлекен сеялкăсемпе туллин усă курмассĕ, хĕреслĕ майпа тата ансăр ретсемпе акмалли плана тултармассĕ.

Кĕрхи тырăсем акас тĕлĕшпе республикăри колхозсенче ĕçсем çакăн пек пулса тăнине чăтма çук тесе шутласа, Чăваш АССР Министрĕсен Совечĕпе КПСС Обкомĕн бюровĕ çапла йышăннă:

Чăваш АССР Ялхуçалăх тата хатĕрлев министерствине, райисполкомсене, КПСС райкомĕсене кĕрхи тырăсем акас ĕçре кая юлса пынине пĕтерме тата çак ĕçсене республикăри мĕнпур колхозсенче районсенче кăçалхи августăн 25-мĕшĕ тĕлне вĕçлесе çитермелле тума хушас. Çак тĕллевпе:

а) кĕраки мĕнле пынине кашни МТС тата колхоз тăрăх уйрăммăн пăхса тухмалла, кĕраки ĕçĕсем ентан кая юлса пыракан колхозсене ертсе пыракан работниксемпе ялхуçалăх специалисчĕсене ямалла;

б) МТС-семпе колхозсенчи тракторпа тата лашапа ĕçлемелли сеялкăсемпе усă курассине лайăхлатмалла, сменăри тата куллени нормăна тултармалла тата иртерсе тултармалла;

в) кĕрхи тырăсем акма çĕрсене лайăх хатĕрлесси çине тимлĕн пăхмалла тата кĕраки пахалăхне çирĕп тĕрĕслесе тăрас ĕçе организацилемелле, начар хатĕрленĕ çĕрсем çине акни пулмалла мар, кондицие çитмен тата сортсăр вăрлăхсемпе акассине пĕтермелле, хĕреслĕ майпа тата ансăр ретсемпе акмалли плана тултарас тĕлĕшпе тивĕçлĕ мерăсем йышăнмалла, акмалли лайăх агротехника нормисемпе усă курмалла.

РАЙОНСЕМ КĔРХИ ТЫРАСЕМ АКМАЛЛИ ПЛАНА АВГУСТАН 15-мĕшĕ ТĔЛНЕ МĔН ЧУХЛЕ ТУЛТАРНИНЕ КĂТАРТАКАН СВОДКА

(процентпа)

РАЙОНСЕМ	Мĕн пурĕ акнă	Вăл шутра тулă акнă
Чкаловски	47	—
Шăхасан	45	28
Шупашкар	41	25
Шăмăршă	41	14
Вăрмар	40	9
Комсомольски	39	9
Октябрьски	39	16
Кувакино	38	58
Канаш	38	38
Первомайски	37	30
Елчĕк	37	—
Муркаш	36	17
Сĕнтĕр	34	23
Сĕнтĕрвăрри	32	23
Ишлей	32	33
Хĕрлĕ Чутай	30	35
Çĕрпӳ	30	22
Элĕк	29	—
Йĕпреç	27	31
Çĕмĕрле	24	53
Куславкка	24	30
Чурачăк	23	24
Тăвай	23	64
Калинино	23	11
Вăрнар	22	35
Красноармейски	20	19
Советски	20	6
Пăрачкав	18	9
Етĕрне	18	4
Улатăр	15	45

АВАН ÇАПАССИПЕ ГОСУДАРСТВĂНА ТЫРА ПАРАССИНЕ ХĂВĂРТЛАТМАЛЛА

ЭЛĔК. «Сталинград» колхозра ыраш вырма тухсан тăваттăмĕш куннех авăн çапма пуçланă. Кĕске вăхăтрах государствăна 550 центнер паха тырă панă.

Чапаев ячĕпе тăракан колхозра ку ĕç начар урăхла—черетпе пухса пырать. Ахаль мар ĕнтĕ икĕмĕш бригадăри колхозниксен «малтан вырса пĕтеретпĕр те, унтан çапма тытăнатпăр» тессĕ. Колхоз председателĕ В. Герасимов кунпа килĕшсе парать.

Кунта тырă вырма тухсан 16 кун иртсен тин 1-мĕш бригадăра молотилкăна авăн çапма пуçланă, анчах унта те ĕçе кирлĕ пек организациленмен. Молотилкăн тухнă уйăм итем çинче кĕрексĕр салана вырать. Колхозниксен чылайăшĕ ĕçе хутшăнмасть, анчах колхоз правленийĕ ниμĕнле мера та йышăнмасть. Çавна пула авăн çапассипе государствăна тырă парас ĕçсем ытла кая юлса пырассĕ. Тырă татăкĕ паланнăран шăнине колхоз ĕçне ... ĕçлекен ... тасатмасăр вырать.

А. ОРЛОВ.

Çĕнĕ обязательство илтĕмĕр

П. Иванов комбайнер каласа пани

Шупашкар МТС-ĕнче эпĕ нумай çул хушши тракторист пулса ĕçлерĕм, кăçал вара комбайна ĕçлеме тытăнтăм.

Мана «Коммунар» комбайн шанса пачĕç. Манăн помощник пулма Г. Афанасьев механизатора, тракторпа ĕçлеме А. Иванов трактористă çирĕплетрĕç. Тырпул пухса кĕртме тытăниччен эпир комбайнпа трактора лайăх юсарăмăр, ăна кашни ĕçле ик-виçĕ хут тĕрĕслесе тухрăмăр. Хамăр ĕçлекен «Красное знамя» колхоза тырă вырма тухиччен чылай малтан çитрĕмĕр.

Малтанхи кунсенче эпир ыраш вырма тухрăмăр, халĕ çурхи тулă пухса кĕртетпĕр. Тухăçлă ĕçленипе пĕрлех, эпир ĕç пахалăхĕшĕн те çине тăрса кĕрешетпĕр. Тăкаксем ан пулччăр тесе, эпĕ тырă хăмăлне 10—12 сантиметр вăрăм хăваратăп. Хăмăла вăрăм хăварсан пучахсем касăлассĕ, мотовило хăйпачен вара вĕсене хедер урлă сирпĕнтерессĕ е вĕсем çĕре ӳксе юлма пултарассĕ.

Комбайна тата трактора техника тĕлĕшĕнчен лайăх пăхса тăрас пулать. Ку вăл каламасăрах паллă: машинăри кăштăка çийĕнчех тӳрлетмесĕр ниçтан та тухăçлă ĕçлес çук. Комбайна та, трактора та эпир ĕçе тытăнас умĕн тĕрĕслесе тухатăп. Ĕçлеме пуçланăранпа манăн агрегат ванни, чăрăнса ларни пулман.

Социализмлă ăмăртăва хутшăнса, кăçал эпĕ 180 гектар тырă вырса çапма обязательство илнĕччĕ. Халĕ ку хут нормăран иртерсе 3—4 гектар тырă вырса çапатăп. Эпир хамăр ĕçе çапла тĕлĕсе августăн 15-мĕшĕ тĕлне 170 гектар çинчи тырпула пухса кĕртрĕм.

СССР Верховнăй Совечĕн пиллĕкмĕш сессийĕн йышăннă решенисем хавхалантарса, эпир çĕнĕ обязательство илтĕмĕр, комбайнпа кăçалхи сезонта 250 гектартан кая мар тырпул пухса кĕртме пултарăп. Пĕлĕ сăмаха пурнăçлассишĕн кĕрешесси пирĕшĕн халĕ пĕрремĕш тивĕç пулса тăрать.

Ялти çĕкленӳ

КРАСНОАРМЕЙСКИ. «Путь Ленина» колхоз августăн пирвайхи пилĕккунлăхĕнче государствăна тырă памалли плана срокчен тултарасшăн пыракан социализмла ăмăртура районта 18-мĕш вырăн йышăннăччĕ. Иккĕмĕш пилĕккунлăхра вăл, сухталăхри плана çуррине тултарса, пĕрремĕш вырăна тухрĕ. Тырă парас хăвăртлăх ӳссех пырать.

— Çакă пĕтĕмпех колхозлă ял ĕçченĕсен ĕçри хастарлăхĕ вăйлăн çĕкленнипе килчĕ,—тесе колхоз колхозри пуçламăш парторганизаци секретарĕ Г. Илларионов юлташ.—СССР Министрĕсен Совечĕн Председателĕ Г. М. Маленков юлташăн сăмахĕпе тата СССР Верховнăй Совечĕ йышăннă законсемпе чунтан-чĕререн хавхаланса колхозниксем ĕçе тухăçлăрах тăвассĕ.

Чĕрене çавăнассĕ колхозниксене. Сессире Председатель Г. М. Маленков юлташăн сăмахне вĕсем радио тăрăх итлеççĕ. Унтан хаçатсене вуласа пĕлнĕ.

Колхозри уй-хир бригадисене механизаторсем пулăшма тухнине Г. М. Маленков юлташăн сăмахĕпе сессии йышăннă законĕсене ăнлантарса парас тĕлĕшпе 29 агитатор ĕçлет. Вĕсем колхозниксене хаçатсен вуласа парассĕ, калаçусем иртерессĕ.

Сесси материалĕсене колхозниксене ăнлантарса парас тĕлĕшпе А. Алексеев, А. Гурьев, П. Гурьев коммунистсем тăрăшса ĕçлессĕ.

Партипе правительство совет халăхĕн куллен ӳссе пыракан ыйтăвĕсене туллин тивĕçтерме тăрăшни çине колхозниксем ĕçпе ответлессĕ. Колхозри виççĕмĕш тăваттăмĕш бригадăсенчи ĕçченсем мĕнпур пĕрлĕ культурăсене 3 эрнере, плана палăртнинчен 8 кун малтан вырса пĕтерчĕç.

Авăн çапакан бригада та ĕçре хастарлăх кăтартать. Л. Николаев машиновод «МК-1100» молотилкăпа пĕр чăрăнмасăр ĕçлеттерет, сменăра 12 тонна вырăнне 15 тонна тырă çапать. Молотилкăран тухакан таса тырра тӳрех хатĕрлев пунктне ăсатассĕ. В. Посадский шофер Сăрпăрн хатĕрлев пунктне куллен 6 хутчен. Колхоз автомашинăпа тата лаш хавсемпе куллен 11—12 тонна тырă ăсатассĕ. Обязательство тĕлĕшпе илнĕ поставка плане тултарса, натуропалата шучĕпе те чылай тырă лесрĕ.

Колхоз уй-хирĕнче кĕрхи тырăсем акас ĕç те хăвăрт пулса пырать.

Н. ОРЛОВ. (Хамăр корр.).

ЧĂВАШ АССР-ĕнчи РАЙОНСЕМ ГОСУДАРСТВĂНА ТЫРА ПАМАЛЛИ ПЛАНА МĔНЛЕ ТУЛТАРНИНЕ КĂТАРТАКАН СВОДКА

Августăн 15-мĕшĕ тĕлне (процентпа)

РАЙОНСЕМ	Плана % тултарнă
Етĕрне	60,3
Шупашкар	57,7
Ишлей	56,3
Улатăр	56,2
Шăхасан	54,2
Кувакино	53,7
Тăвай	53,5
Пăрачкав	52,1
Муркаш	51,9
Куславкка	45,6
Канаш	45,1
Вăрмар	41,9
Чурачăк	40,5
Сĕнтĕрвăрри	39,8
Елчĕк	39,5
Красноармейски	39,1
Советски	38,5
Йĕпреç	38,4
Октябрьски	37,2
Калинино	36,8
Сĕнтĕр	36,4
Çĕрпӳ	35,6
Хĕрлĕ Чутай	34,3
Çĕмĕрле	32,5
Комсомольски	31,8
Вăрнар	31,6
Шăмăршă	30,5
Чкаловски	30,3
Элĕк	26,6
Первомайски	26,1

ЧĂВАШ АССР-ĕнчи КОЛХОЗСЕНЧЕ ТЫРПУЛ ПУХСА КĔРТЕС ĔÇ АВГУСТĂН 15-мĕшĕ ТĔЛНЕ МĔНЛЕ ПЫНИНЕ КĂТАРТАКАН СВОДКА

(процентпа)

РАЙОНСЕМ	Тырăсем пухса кĕртни	Комбайнсемпе вырнă	Капана хывнă	Авăн çапнă
Етĕрне	79	59	100	50
Советски	78	34	70	23
Чурачăк	75	42	75	30
Красноармейски	74	37	61	27
Хĕрлĕ Чутай	73	60	79	30
Муркаш	72	42	63	34
Елчĕк	71	42	42	32
Комсомольски	70	33	56	36
Шăхасан	70	36	61	35
Первомайски	69	31	47	37
Калинино	68	41	59	28
Элĕк	67	36	69	31
Чкаловски	67	31	49	35
Шупашкар	66	40	53	33
Çĕрпӳ	66	47	61	35
Çĕмĕрле	65	35	68	32
Йĕпреç	65	57	93	38
Вăрмар	65	34	56	32
Сĕнтĕр	64	39	55	35
Октябрьски	63	40	43	25
Ишлей	63	43	52	39
Вăрнар	62	37	55	38
Кувакино	61	53	68	81
Куславкка	60	36	36	32
Шăмăршă	59	35	50	37
Сĕнтĕрвăрри	57	32	37	31
Канаш	57	44	45	39
Тăвай	56	28	44	35
Улатăр	53	42	63	66
Пăрачкав	49	41	61	67

Хĕрӳллĕ ĕçре

ПЕРВОМАЙСКИ. Маленков ячĕпе тăракан колхоз членĕсем кĕрхи тырăсене кĕске вăхăтра тата пысăк пахалăхпа пухса кĕртрĕç, часах çуртри вырса пĕтерессĕ.

Тырпул пухса кĕртес ĕçе ăнăçлăх колхозра машинăсемпе туллин усă курнипе килет. Ф. Смирнов юлташ ертсе пыракан трактор бригади колхоза лайăх пулăшать. Н. Макаровпа В. Ильеров комбайнерсем 200 гектар ытла тырă вырнă. Комбайнпа вырнă тырра уйăмне И. Лысков тракторист тракторпа кăкарса ĕçлекен волокушăпа турттарса парать, вара ăна çийĕнчех купалаcа хурассĕ.

Колхозăн 4 автомашина пур. Икĕ автомашинăпа комбайн бункерĕнчи тырра турттарса тăрассĕ, иккĕшĕпе—Йĕпреçри хатĕрлев пунктне вĕçĕ-хĕррисĕр тырă леçсе парассĕ. Колхоз государствăна тырă памалли графика кашни пилĕккунлăхра иртерсе тултарать. Августăн 14-мĕшĕ тĕлне хатĕрлев пунктне 5 пин пăт ытла тырă леçнĕ. Çак ĕçре уйрăмах автомашина шоферĕ С. Козлов коммунист питĕ тăрăшать. Вăл куллен скалчеченен 40 километра тăракан хатĕрлев пунктне куне ик-виçĕ хутчен çитсе кая мар тăрать. Çапла шоферсем хатĕрлев пунктне кашни кунах 600 пăтран кая мар тырă леçессĕ. Автомашинăсем çинче грузчиксен пулса ĕçлекен çамрăк колхозниксем И. Емелюков, И. Киргизов, В. Миронов, В. Петров тырăма-кăна пĕлнессĕ. Колхоз государствăна тырă памалли плана августăн 25-мĕшĕ тĕлне тултарасшăн кĕрешет.

— СССР Верховнăй Совечĕн пиллĕкмĕш сессийĕн йышăннă решенисем тата СССР Министрĕсен Совечĕн Председателĕ Г. М. Маленков юлташ сессире туса каланă сăмахĕ пирĕн ĕçре вăйсене икĕ хут ӳстерчĕ. Эпир кăçалхи ялхуçалăх ĕçĕсене çине кăтартуллă вĕçлетпĕр,—тессĕ колхоз ĕçченĕсем.

ПАРТИ ПУРНĂÇĔ

Кадрсене тěрěс суйласа илмелле

Иккě çул каярах парти райкомě, колхозсене ертсе пыракан кадрсен йышне тěреклетес тěллевпе, районти тěрлě организацисемпе учрежденисенче ěçлекен уйрăм работниксене колхозсене янă. Фомин, Семенов, Белов, Плотников юлташсене, райком сěннипе, колхоз председателěсем пулма суйланă.

Колхозсене ерсе пыма палăртнă кадрсем уйăрса яма кирлě çинчен райком тěрěс решени йышăннă, анчах çак кадрсене суйласа илнě чухне, вěсен политика тěлěшěнчи тата ěçри пахалăхне тěплěн тěрěслесе пăхмасăр, райком пысăк йăнăш тунă.

Маларах асăннă юлташсенчен пěри те ялхуçалăх специалисчě мар, районти организацисемпе учрежденисенче ěçленě чухне те вěсем хăйсене нихăш енчен те палăртайман. Паллах ěнтě, вěсем колхоз председателě пулса артель производствине лайăхлатас ěçре татăклă улшăну тăвасси çинчен шанма та пулман.

Фомин юлташ, Сěрпўри Горпо правлени председателěн заместителě пулнăскер, хăйне «Правда» колхоз председателě пулма суйласанах, хăйшěн кăна тăрăшма пуçланă. Горпона таврăнса вăл виçě уйăхри ěç укçи илсе тухса кайнă, колхоза çитсе лайăх хăналаннă, унтан, ик-виçě уйăх хушши çапкаланса çўренě хыççăн, Шупашкара тухса тарнă. Государствăна, Горпона тата колхоза укталанăшăн Фомина никам та ответ тыттарман.

Семенов, районти перекет касси заведующийě пулнăскер, унти мěнпур ěçе пăтраштарса пěтернě, вăл яланах мухмăрлă-сухмăрлă çўренипе пурте курса тăнă. Хăйне «Красный этновец» колхоз председателě пулма суйласан, вăл пирвайхи кунсенчех колхоз шучěпе ěçме тытăннă. Юлашкинчен Семенов, артель Уставне хирěçлěрен пăсса преступленилле ěçсем тунă хыççăн парти райкомě ăна парти ретěнчен, ун хыççăн колхоз председателěнчен кăларнă.

Парти райкомěн пропагандисчě пулса ěçленě Плотников юлташа, райком сěннипе, «Коммунизм» колхоз председателě пулма суйланă. Вăл ертсе пынă вăхăтра колхоз организацийě хуçалăх тěлěшěнчен тата ытларах чакнă, государство заданийěсене пурнăçламан пулнă. Плотников юрăхсăр работник пулнине курса, колхозниксем ăна председательрен кăларнă.

Çавнашкал çынсем ертсе пынă чухне юхăнса çитнě «Правда», «Коммунизм», «Красный этновец» колхозсене тата ыттисене те тěреклетес тěллевпе парти райкомě райисполкомăн юлашки вăхăтра питě нумай ěçлемелле пулчě. Анчах ку колхозсем иртнě çулсенче кěрсе ўкнě йывăрлăхран халě те тухса çитеймеççě.

«Ку вăл ик-виçě çул каярах пулнă йăнăшсем, халě вěсене пěтернě, а пěтерсе пыраççě, тенине илтме пулать. Çунпа та килěшме çук. Кадрсене суйласа илес, ěçе вырнаçтарас, воспитани парас енěпе парти райкомě халě те йăнăшсем тăвать.

Белов юлташ, райком пропагандисчě пулнăскере, Маленков ячěпе тăракан колхоз председателě пулма суйланăччě.

Çулталăк хушшинче Белов хăй валли лайăх çурт лартма ěлкěрчě, тусěсемпе тăванěсене те манса хăвармарě. Иртнě хěлле, государство валли вăрман турттармалли плана пурнăçлас вырăнне, вăл тусěсемпе тăванěсем валли Атăл лешěнчен йывăç кўрсе пама 30—35-шер лав ярса тăчě, государство планне тултарма яхăна та ямарě.

Иртнě кěркунне, Белов тăрăшманнипех, колхозра выльăх апачě çителěклě хатěрлемен пирки, хěлле тата çуркунне нумай выльăха япăхтарнă. Кăçалхи çул пуçламăшěнче, колхозри отчетпа суйлав пухăвěнче, колхозниксем Белов юлташа председатель пулма суйламарěç.

Акă халě райком, нумай шутласа тăмасăрах, Белов юлташа штатри пропагандист пулма суйласа илчě. Маленков ячěпе тăракан колхозри коммунистсем тата тўрě кăмăллă колхозниксем тěрěссипе тěленеççě: колхозра парти директивěсемпе решенийěсене пурнăçлама тăрăшман, колхозниксен умěнче авторитетне çухатнă çын мěнле-ха пропагандист пулма пултарăр?

«Красный этновец» колхоз председателě пулма Матвеев юлташа суйланă. Вăл ялхуçалăх артелěн Уставне тăтăшах пăсать, коллективлăн ертсе пымалли принципа хисепе хумасть, массăпа çыхăнса ěçлеместь, çавна пула пысăк йăнăшсемех тăвать.

Колхозниксем Матвеев юлташа унăн ертсе пырас ěçěнчи йăнăшсемшěн тата çитменлěхсемшěн критиклеме хăтлансан, вăл, яланхи пекех, пěр сăмахпа ответлет: «Кăларăр мана председательрен, эпě хам валли урăх ěç те тупатăп».

Сěрпў районěнче Матвеев пек çынсем ăшă вырăн часах тупаççě те. Максимов юлташ, колхоз тата ял Совет председателě пулса пиçсе та çěртсе ěçлесе пăхартмаскер, халě хулари пекарня заведующийě пулса ěçлет. Пекарня чăтма çук япăх ěçлени, çăкăр пахалăхě начар пулни çинчен пěтěм хулипе тăрăхса калаçаççě, анчах Максимов нимěн пулман пекех, шухăшсăр-туйăмсăр пурăнать.

Сěрпўри Горпо Прокопьев юлташ председатель пулса ěçленě чухне начарланса çитнине, таварçаврăнăш планне тултарайманнине пурте пěлеççě. Прокопьев юлташ хăйěн политикăлла пěлěвне ўстерме тăрăшман работник пулни те райкомшăн тахçанах паллă. Пайщиксен конференцийě ăна правлени председателě пулма суйламан.

Нумай та вăхăт иртмерě, Прокопьев юлташа «Заготскот» кантурěн управляющийě пулма уйăрса лартрěç. Ертсе пырас ěçри кадрсене суйласа илес принципа тěрěссěн пурнăçламанни район хуçалăхлăполитикăлла кампанисене йывăр ирттернинче те сисěнет.

КПСС XIX-мěш съезчě парти организацийěсене çирěп кăтарту пачě: кадрсене суйласа илес ěçри тěп задача парти, государство тата хуçалăх организацийěсене партипе государство интересěсене парăннă, ěçе лайăх пěлекен тата ăна малалла илсе пыма пултаракан çынсемпе çирěплетесси пулать.

Çак кăтартăва КПСС Сěрпў райкомěн тўррěн пурнăçласа пымалла.

А. ОХОТНИКОВ.

Районти хаçатсене пăхса тухни

Выльăх-чěрлěх ěрчетесси çинчен анлăн çутатмалла

Йěпреç районěнчи колхозсем вăрçă хыççăнхи çулсенче обществăлла выльăх-чěрлěх ěрчетес тěлěшпе чылай ěçсем туса ирттернě. Çавах та ку ěçре çитменлěхсем те нумай-ха. Хăшпěр выльăхсене ěрчетмелли плана тултарнă пулсан та, вěсен тухăçлăхě халлěхе питě сахал.

Йěпреç районěнчи «Коммунизм çěнтерěвěшěн» хаçат редакцийě çак çитменлěхе курмасть. Хаçат хăйěн страницисенче выльăх-чěрлěх ěрчетесси çинчен çырнă материалсене сайра хутра кăна пичетлет. Вěсем те çиелтен çырнă пěлтерўсем кăна.

Выльăх-чěрлěхрен илекен тухăçлăх сахал пулни чи малтанах вěсене çитерме кирлě таран апат хатěрлеменнинчен килет. Апат çитмен пирки чылай колхозсем хěле кěрсен выльăхсен шутне те чакараççě. Аратлă выльăхсемех ырханланса хăйсен лайăх енěсене сухатаççě. Апла пулсан та районти хаçат выльăх апачě туса хатěрлесси çинчен питě сахал çырать. Çуркунне, тырпул акнă вăхăтра, «Пысăк тухăçлă çěрулмишěн» тата «Выльăх апачěн çирěп никěсěшěн кěрешер» ятлă умстатьясем тата кишěр акни çинчен пěр заметка пичетленě пулнă. Ун хыççăн выльăх апачě валли акнă культурăсене пăхса ўстересси çинчен çырма маннă.

Халě—выльăх апачě хатěрлемелли чи ответлă тапхăр. Анчах районта чылай колхозсем ку тěлěшпе çителěксěр ěçлеççě. Силос хывас ěç юлса пырать. Мичурин ячěпе тăракан тата ытти хăшпěр колхозсем утăлăх акнă викăна çулса пуçтарман. Нумай колхозсем çулса пуçтарнă утта шута илсе приходламан. Çавна пула утта салатса пěтерни сисěнет. Тырă вырма пуçланăранпа пěр уйăх çитет пулин те Крупская ячěпе тăракан тата ытти колхозсем те комбайн хыççăн юлнă улăма пуçтарса купалама тытăнман. Çав колхозсен хирěнчи улăм сапаланса выртать. Хаçат çав çитменлěхе пěтерме колхозниксене мобилизацилемест.

Районта Киров ячěпе тăракан, «Красный фронтовик» колхозсем улăхри тата хире утăлăх акнă курăксене вăхăтра пуçтарса кěнě, силос хывас тěлěшпе те лайăх ěçлеççě. Малта пыракансен опычěпе тěплěн паллаштарни ыттисене хăйсен ěçне тěрěс организацилесе пысăк çитěнўсем тума пулăшать. Анчах хаçат вулакансене малта пыракансен меслечěпе паллаштармасть.

Хаçатăн июлěн 9-мěшěнче тухнă номерěнче Свешников юлташăн «Силос хыврěç» ятлă вунă йěркеллě заметки пичетленнě. Свешников юлташ, хăй МТС-ăн главнăй агрономě пулин те, заметкăра çав ыйтăва тěплěн кăтартса паман.

Обществăлла выльăх-чěрлěх валли çурт-йěр лартас ěçре те пысăк çитменлěхсем пур. «Правда», «Заря», «Трудовик» колхозсем ку тарана çитсе те планпа палăртнă çуртсене тума тытăнман. Хăшпěр колхозсен руководителěсем, эпир вăрман сывăхěнче пурăнатпăр тесе, строительствăра вырăнти материалсемпе усă курасшăн мар Колхоз руководителěсем фермăсенчи работниксен пурнăç условийěсене аванлатасси тата механизацилесе ěçе çăмăллатасси çине çителěксěр саврăнса пăхаççě. Çавна пула фермăсенче ěçлекенсем тăтăшах улшăнса тăраççě. Анчах хаçатра çав çитменлěхсене палăртса критиклемеççě.

Редакцинче ěçлекенсем районта выльăх-чěрлěх ěрчетес ěç мěнле пынине тěплěн пěлмен пирки хаçатра малта пыракансен çитěнěвěсене кăтартса параймаççě. «Путиловка», Киров ячěпе тăракан колхозсем фермăсенчи йывăр ěçсене механизациленě. Сталин ячěпе тăракан колхозра шлак-бетонран кормокухньăсем, силос башнисем тăваççě, ытти çурт-йěрсем те нумай лартаççě. Ку колхозри рационализаторсем фермăсене шыв памалли, тымарçимěçсем пěçермелли çěнě, йўнě тăракан майсем тупнă. Анчах хаçатра вěсен ěçне кăтартса паракан материалсем тупса вулама çук.

Сталин ячěпе тăракан колхоз ферминче ěçлекенсем кăçал выльăх-чěрлěхрен илекен тупăшa 250 пин тенке çитерессишěн кěрешеççě. Ку колхозри Н. Яковлева, Т. Андреева дояркăсем кашни ěнерен 1.300 литр ытла сěт суса илчěç, Ăмăртура республикăра малти вырăнсенчен пěрне йышăнма тивěçлě пулчěç. Колхозри пур пек апатран рацион туса çитерме пěлни ěнесен сěт тухăçне уйăхран уйăха ўстерсе пыма май парать. Маларах асăннă дояркăсем çамрăк пăрусене хутман пўртре лайăх хěл каçараççě. Ку колхозра государствăна паракан сыснасене самăртассине лайăх организациленě. Анчах Сталин ячěпе тăракан колхозри ěçченсен паха ěçě çинчен çырнă материалсем хаçатра курма çук.

Çуркунне пěр вăхăтра хаçатра «Малта пыракансен трибуни» тесе статьясем пичетлеме пуçланăччě. Унта стахановецсем хăйсен опычě çинчен çырнă статьясем тухатчěç. Анчах тырпулпа техникăлла культурăсем ўстересси çинчен ик-виçě статья пичетленě хыççăн хаçатăн çак паха пуçарăвě сўнсе ларчě. Редакцин малашне хаçат страницинче выльăх апачě хатěрлес, çурт-йěр лартас, выльăхсен тухăçлăхне ўстерес, вěсен ăратлăхне лайăхлатас тěлěшпе малта пыракансене хаçатра вырăн ытларах пама тăрăшмалла.

Колхозниксем, обществăлла выльăх-чěрлěх ěрчетессине вăйлатса пынă вăхăтрах, хăйсен килěнче те выльăх усраççě. Колхозсем хăйсен членěсене килти выльăха усрама кирлě условисем туса памалла. «Коммунизм çěнтерěвěшěн» хаçат юлашки çулсенче колхозниксен килěнче выльăх ěрчетесси çинчен çырма пачах пăрахнине те ырлама çук.

Обществăлла выльăх-чěрлěх ěрчетессине кадрсем татса параççě. Çавăнпа ěнтě кадрсем хатěрлесси колхоз правленийěсемпе парти организацисен тěп задачи пулса тăрать. Анчах та хаçат колхозсенче кадрсем хатěрлес, вěсене вěрентсе çитěнтерес, фермăсенче ěçлекенсем хушшинче политикăлла-массăлла ěçе организацилес, социализмла ăмăртăва сарса пырас ыйтусем тěлěшпе çырманпа пěрех.

Колхозсем выльăхсен шучěпе тухăçлăхне ўстерессишěн вăйлă тырпулшăн кěрешнě пекех хастарлăн кěрешме тивěçлě. Çавăнпа районти хаçатсем выльăх ěрчетес ěçе тырпул туса илесси çинчен çырнă пекех анлăн çутатмалла.

СССР Ют çěршыв ěçěсен Министерствинче

Кăçалхи августăн 15-мěшěнче ССР Союзěн Ют çěршыв ěçěсен министрě В. М. Молотов Демократиллě Германи Республикин СССР Союзěнчи Дипломатине Миссин Пуçлăхне Рудольф Аппельта йышăнса çапла пěлтерне:

Совет Правительстви Демократиллě Германи Республикин Правительство делегацине августăн 20-мěшěнче Мускава килме чěнме йышăннă. Совет Правительстви кунта çакна шута илет: хальхи вăхăтра Совет Союзěпе Демократиллě Германи Республики хушшинчи хутшăнусемпе çыхăнса тăракан хăшпěр пысăк ыйтусене, çавăн пекех тата Германи ыйтăвěпе пěтěмěшпе çыхăнса тăракан ыйтусене пăхса тухни вырăнлă пулать.

Демократиллě Германи Республикин Правительство делегацийě Мускава килсе çитиччěнех Совет Правительстви США, Англи тата Франци Правительствисене нота ярса пама шутлать. Унта Совет Союзě Германи ыйтăвě тăрăх тытакан позици çинчен тата Совет Правительствин тивěçлě сěнěвěсем çинчен каласа панă.

Демократиллě Германи Республикин делегацийě килни Германи ыйтăвне тěплěн сўтсе явма май парать тата Совет Правительстви шанса тăнă тăрăх, вăл Совет Союзěпе Демократиллě Германи Республики хушшинчи туслă хутшăнусене малалла аталантарас ěçре çěнě пысăк тапхăр пулса тăрать.

Р. Аппельт çак чěнў çинчен Демократиллě Германи Республикин Правительствине пěлтерме пулнă.

Кěперсем çинчен

Елчěкпе Канаш хушшинчи шоссе çулě тăрăх тырă тиенě машинăсемпе лавсем вěçě-хěррисěр иртеççě. Вěсем Канашри элеватора васкаççě. Пурин те пěр шухăш-ěмět: государство умěнчи пирвайхи хисеплě тивěçе чыслăн пурнăçламалла.

Анчах тырă леснě çěрте чăрмавсем те пур-ха. Чи пысăк чăрмавсенчен пěри вăл—кěперсем юсавлă пулманни.

Чутей ялěнчи кěпере пăсса тěпрен юсасси çинчен темиçе çул хушши калаçаççě, анчах ěç малалла каймасть. Шоферсем хăлтăр-халтăр кěпер урлă шикленсе каçаççě.

Чутей ялěнчен сакăр километрти кěпер тата япăхрах. Ку кěпер çурри ишěлсе аннă, анчах ăна юсасси çинчен никам та шухăшламан. Хěрў вăхăт çитсен кăна 243-мěш çул участокěн работникěсем хыпăнса ўкнě. Халě кěпер айне тăпра тултараççě. Анчах ку ěç те кирлě пек хăвăртлăхпа пулса пымасть.

Каракăлă ялěпе Уçырма хушшинчи кěпер те юрăхсăра тухнă. Ăна тырпул пухса кěртме тытăниччен тěпрен юсаса лартмалла пулнă. Ун чухне çул участокěн руководителěсем «вăхăт пур-ха, ěлкěрěпěр» тесе нимěн те туман. Халě кěпере пăсса пăрахнă. Машинăсемпе лавсене çўреме вăхăтлăх кěпер кирлě. Ăна тума шухăшламан. Икě пěрене çине хăмасем сарса хунипех лăпланнă.

Августăн 12-мěшěнче ку кěпер патěнче çакăн пек ялала курмалла пулчě. «Кěпер» патне 25—30 машина пухăннă. Машинăсем çав кěпер урлă каçса ниепле те сăрт çинелле хăпарса каяймаççě. Машинăсене шоферсем черетěн-черетěн тата тырă леçме каякансем пулăшнипе тěртсе хăпартаççě. Виç-тăватă машинăна каçарсах пěр сехете яхăн вăхăт иртрě. Унта та кунта шоферсем ятлаçни илтěнсе тăрать.

Кěпере хăвăртрах туса пěтермелле. Материал илсе килнě. Анчах кěпер тăвас тěлěшпе никам та ěçлемест.

243-мěш çул участокěн руководителěсен юрăхсăр кěперсене юсас ěçе хăвăртлатас тěлěшпе халех васкавлă ěçсем тумалла.

А. ЖИРНОВ.

ĔÇРИ ХАСТАРЛĂХ

Советски районěнчи Ленин ячěпе тăракан колхозри пуçламăш парторганизаци 30 коммуниста пěрлештерсе тăрать. Ялхуçалăх ěçěсен чи ответлă тапхăрěнче—анса пулнă вăйлă тырпула пухса кěртнě вăхăтра колхозри парторганизаци пысăк вырăн йышăнса тăрать. Вăл коммунистсен ěçри авангардлă рольне пěрмаях вăйлатса тата вěсен ответлăхне ўстерсе пырать.

Партилле-политикăлла ěçе анлăн туса пыма колхозри 36 çынтан тăракан агитколлектив (руководителě колхозри партбюро секретарě Т. Исаев юлташ) пысăк пулăшу парать. Парторганизаци агитаторсен инструктивлă семинарне тăтăшах ирттерет. Агитаторсем кашни кунах колхозниксене Тăван çěршыври çěнě хыпарсем çинчен, партипе правительство ěçсыннисен материальнăй пурнăçне лайăхлатассишěн тата вěсен культурăлла шайне ўстерессишěн туса ирттерекен ěçсем çинчен ăнлантарса параççě.

Çак кунсенче агитколлектив хăйěн ěçне уйрăмах вăйлатрě. Агитаторсем, бригадăсенче пулса, СССР Верховнăй Совечěн пиллěкмěш сессийě йышăннă Законсене тата сессире СССР Министрěсен Совечěн Председателě Г. М. Маленков юлташ каланă сăмаха уй-хир ěçченěсене ăнлантарса пачěç. Халě çав документсем çинчен калаçусем, докладсем ирттереççě.

Çак кунсенче колхозниксен ěçри хастарлăхě палăрмаллах ўсрě. Вěсем вăйлă тырпула уйран пухса кěртес ěçре çěнě çитěнўсем тăваççě. Колхозниксем хушшинче социализмла ăмăрту тата та анлăрах саралчě.

Парти организацийě пуçарнипе пур бригадăсенче те уйрăм сдельщина йěрки тăрăх ěçлеççě. Кашни колхозник хăй мěн чухлě ěçленине, миçе ěçкунě ěçлесе илнине çав кунах пěлсе тăрать.

Бригадăсем хушшинчи социализмла ăмăрту мěнле пынине тăтăшах кăтарту хăми çине çырса пыраççě. Бригадăсенче виçě кунта пěрре боевой листоксем, колхозра пиллěк кунта пěрре «Ленинец» стена хаçачě тухса тăраççě.

Анчах кунта çакна каласа хăвармалла: парторганизацири коммунистсенчен тырпул пухса кěртнě çěрте 7 çын кăна — виççěшě бригадир, тăваттăшě рядовой колхозник пулса ěçлеççě. Колхозра машинăсемпе ěçлессине те тивěçлипе хаклаймаççě.

Государствăна тырă памалли графика пурнăçласа пыма тытăннă. Транспорт бригади кашни кунах икě автомашинăпа тата 49 лавпа хатěрлев пунктне тырă леçет.

Итем çинче двигатель, тăватă молотилка тата МТС-ăн сложнăй молотилки пěр чарăнмасăр ěçлеççě. Машиновед Ф. Исаев тата А. Максимова трактористка нормăна яланах ирттерсе тултараççě. Вěсем кунне 30 тонна таран тырă çапаççě.

Çак кунсенче колхоз кěрхи тырăсем акма тытăнчě. Кěрхи тырăсем акмалли вырăна 20 пин лав ытла тислěк кăларнă.

Ленин ячěпе тăракан колхоз районти Карл Маркс ячěпе тăракан тата «Герой» колхозсемпе ăмăртса ěçлет. Социализмла ăмăртура халě Ленин ячěпе тăракан колхоз малта пырать. Çак колхозсем хушшинчи социализмла ăмăрту мěнле пыни çинчен 10 кунта пěрре кăтарту хăми çине çырса пыраççě.

— Эпир СССР Верховнăй Совечěн решенийěсемпе тивěçлипех савăнатпăр. Мěншěн тесен вěсем ěçсыннисен пурнăçне тата ытларах лайăхлатасси çинчен калаççě. Пирěн юратнă Тăван çěршыв малалла тěрекленě, пирěн пурнăç тата та пуянтарах, культурăллăрах пулě. Çакна эпир сесси решенийěсенчен тата Г. М. Маленков юлташăн сăмахěнчен лайăх туятпăр,—теççě Ленин ячěпе тăракан колхозри уй-хир ěçченěсем.

Г. АНДРЕЕВ.

Каменщиксем хастарлă ěçлеççě

Сўс-кантăр завочěн строительство площадкинче хěрўллě ěç пырать. Строительсем Октябрьти Социализмла Аслă революци 36 çул тултарнă тěле завода туса çитерсе ěçе ярассишěн кěрешеççě. Çак обязательствăна чыслăн пурнăçласси каменщиксен бригади мěнле ěçленинчен нумай килет. Çавна шута илсе, каменщиксем ěç тухăçлăхне кунтан-кун ўстерсе пыраççě. Вěсем кулленхи ěç нормине 170—200 процент тултараççě.

Элěк. «Колхоз хаçачě».

Культурăпа сутěç учрежденийěсен ěçне лайăхлатассишěн

Коммунистсен партийěпе Совет правительстви ěçсыннисен пурнăçпа культура шайěсене тивěçтерессине пысăка хурса хакласçě. «1955 çулта,—кăтартнă парти XIX-мěш съезчě пиллěкмěш пиллěк çуллăх план тěлěшпе панă директивěсенче, — массăлла библиотекăсен шутне, 1950 çулхипе танлаштарсан, 30 процентран кая мар, клубсен шутне—15 процент ўстермелле, вěсем халăх ыйтăвěсене тивěçтерес ěçе лайăхлатмалла». Кунпа пěрлех съезд культурăпа сутěç учрежденийěсен ěçне лайăхлатма хушса хăварчě.

Çак задачăсем культурăпа сутěç учрежденийěсен ěçне парти организацийěсем енчен ертсе пырассине лайăхлатма, çапла вара ěçсыннисене коммунизмла воспитани парас ěçе куллен вăйлатса пыма хушаççě. Ěçсыннисен ўссе пыракан ыйтăвěсене тивěçтерме тата культурăлла-массăлла ěçе лайăхлатса пыма Элěк районěнче условисем çителěклě. Пирěн районта культура çурчě, районти библиотека пур. Ялсенче 6 библиотека, 11 клуб тата 10 вулав çурчě ěçлеççě. Иртнě çулта кăна ялсенче çěнěрен 3 вулав çурчě уçнă.

Ялсенчи библиотекăсемпе вулав çурчěсенче кěнеке фончě çулленех ўссе пырать. Районти библиотекăра кăна 14.580 кěнеке шутланать. Библиотекăсемпе ялсенчи клубсем тата вулав çурчěсем 221 экземпляр хаçат, 339 журнал илсе тăраççě. Культурăпа сутěç учрежденийěсене кěнекесен туянма çуласерех районтан укçа нумай уйăрса параççě. Культура учрежденийěсен валли кěнекесем туянма кăçал кăна 32.400 тенкě уйăрнă.

Анчах та ку вăл ěçри пěр енě кăна-ха. Мěнпур майсене пурнипе те çителěклěн усă курас тесен, пуринчен малтан культурăпа сутěç учрежденийěсене ěçре пулăшу парса тăни, вěсене пултаруллă кадрсемпе çирěплетни кирлě. Парти райкомě культурăпа сутěç учрежденийěсенче ěçлеме кадрсем суйласа илес, вěсен политикăлла тата пěтěмěшле пěлěвне ўстерес тěлěшпе чылай ěçсем турě. Культурăпа сутěç учрежденийěсенчи кашни ответлă работника КПСС райкомěн номенклатурине кěртмелле тунă. Вěсене суйласа илсен, парти райкомěн бюровě пăхса тухса çирěплетет. Çапла туни работниксен ěçри ответлăхне ўстерме пулăшать.

Пирěн районта культурăпа сутěç учрежденийěсенче 31 çын ěçлет. Вěсенчен 26 работник вăтам шкул пěтернě, 3 çын специальность паракан вăтам вěренў заведенийěсем пěтернě. Вăтам пěлў илейменнисем—2 работник. Ответлă работниксен составě çакăн пек пулни культурăпа сутěç учрежденийěсен умěнче тăракан задачăсене тивěçтерме май парать.

Анчах та пěтěмěшле пěлў илнипе кăна лăпланса ларни пысăк йăнăш туни пулěччě. Культурăпа сутěç учрежденине кирлě пек ертсе пыма, калаçусемпе лекцисенче хальхи вăхăтри событисене тěплěн çутатса пама, ěçсыннисен ыйтăвěсене тěрěс ăнлантарса пама, пуринчен малтан, политикăлла пěлўпе тавракурăма ўстерни кирлě. Çунпа пěрлех пěтěмěшле пěлўпе ěç квалификацине те ўстерсе пымалла.

КПСС райкомě культурăпа сутěç работникěсене политикăлла воспитани парас ěçе пысăка хурса хаклать. Мěнпур работниксенчен 12 çын иртнě вěренў çулěнче марксизм-ленинизм теорине вěрентмелли кружоксемпе политкурсене çўрерě, 19 ытташ карнăр хăй тěллěн вěренсе хăйсен политикăлла пěлěвне ўстерсе пынă. Парти райкомě культурăпа сутěç учрежденийěсенчи работниксен хăйсен политикăлла пěлěвне мěнле ўстерсе пынине тăтăшах тěрěслесе тăчě. Халě, парти вěренěвěн çěнě çулне хатěрленнě май, КПСС райкомě культурăпа сутěç работникěсене вěренěве хутшăнтарас енěпе тивěçлě ěçсем туса ирттерет.

Работниксен квалификацийěпе ăсталăхне ўстерес тěлěшпе семинарсем ирттерни пысăк вырăн йышăнса тăрать. Парти райкомě çак ěç çине те тимлěрех пăхма пуçларě. Семинарсем ирттермелли плана парти райкомě пăхса тухса çирěплетет. Семинарсенче лекцисем вуласа парас ěçе политика тěлěшěнчен лайăх хатěрленнě, опытлă юлташсене уйăрса çирěплетнě. Культурăпа сутěç работникěсене семинарсенче КПСС райкомěн секретарěсемпе ытти ответлă работниксем теорилле ыйтусем тăрăх лекцисем вуласа параççě, районти ěçсыннисем умěнче тăракан задачăсемпе тěплěн паллаштараççě.

Чылай работниксем хăйсен квалификацийěпе пěлěвне заочнăй майпа вěренсе ўстереççě. Тенири вулав çурчěн заведующийě В. Андреева, Ураскилтри вулав çурчěн заведующийě А. Филиппов, Сарпăлатри вулав çурчěн заведующийě В. Федотова, Чăваш Сурăм ялěнчи библиотека заведующийě Александрова юлташсем библиотека техникумěнче заочнăй майпа вěренеççě. Районти культура çурчěн директорě Георгиев юлташ режиссерсем хатěрлекен шкулта заочнăй майпа вěренет.

КПСС райкомě культурăпа сутěç учрежденийěсен вěренěвěпе тата вěсен кулленхи ěçěпе тăтăшах интересленет, вěсен ěçěсем çинчен бюро ларăвěсенче отчетсем итлет. Райком работникěсем вěсене вырăнта пулса та кăтартусем параççě.

Работниксен идеологилле пěлěвěпе квалификацине тата ответлăхне ўстерсе пыни культурăпа сутěç учрежденийěсен ěçне лайăхлатма май пачě. Парти организацийěсем ертсе пынипе клубсемпе библиотекăсен тата вулав çурчěсен ěçсыннисен хушшинчи массăлла-политикăлла тата культурăлла ěçсене палăрмаллах çěклетсе пыраççě.

Совет Союзěнчи Коммунистсен партийěн XIX-мěш съезчěн решенийěсемпе, СССР Верховнăй Совечěн пиллěкмěш сессийě йышăннă законсемпе хавхаланса, районти ěçсыннисем ялхуçалăхěнчи тěп задачăсене пурнăçлассишěн ырми-канми тăрăшса ěçлеççě. Пирěн районти колхозниксемпе колхозницăсем, МТС работникěсемпе ялхуçалăх специалисчěсем тырпул тухăçлăхне, выльăх-чěрлěх шучěпе унăн тухăçлăхне ўстерес тěлěшпе Советски районěнчи ěçсыннисене социализмла ăмăртăва чěнчěç. Çав ăмăртура мала тухассишěн кěрешеççě ялхуçалăх ěçченěсем. Уйхирсемпе колхоз итемěсем çинче хěрў ěç пырать.

Хальхи вăхăтра культурăпа сутěç учрежденийěсен лайăхрах ěçлемелле, ěçсыннисен ăмăртăвне вăйлатса пыма тăрăшмалла. Калас пулать, районти культурăпа сутěç работникěсенчен нумайăшě хăйсен тивěçне тěрěс ăнланса туса пыраççě.

Акă, Ехремкассинчи ялти библиотекăна илер. Унăн заведующийě Иванова юлташ кунта ěçлеме кěни нумаях пулмасть-ха. Анчах та вăл хăйěн ěçне юратса тăвать, лайăх ěçлекен работниксенчен пример илсе, вěренсе пырать. Библиотекăра кěнеке витринисемпе выставкăсем тунă. Пўлěмсене плакатсем çырса çапнă. Ку плакатсем пирěн социализмла ялхуçалăхě мěнле ўссе пынине лайăх кăтартса параççě. Çав плакатсем умěнче колхозниксем валли час-часах калаçусем ирттернине курма пулать. Çунтах кěнекесен спискě те пур. Кама мěнле кěнеке кирлě, вăл çав список тăрăх часах шыраса тупма пултарать.

Хальхи вăхăтра библиотека хăйěн пěтěм ěçне уй-хирте, итемсен çинче туса пырать. Иванова юлташ колхозниксене хаçат-журнал вуласа парать, кирлě литература тупса парать. Нумаях пулмасть кунта колхозниксем «Повесть о сыне» ятлă произведение пěрле пухăнса вуларěç. Иванова юлташа «Правда» колхозри пуçламăш парторганизаци тата унăн секретарě Н. Яхваров юлташ ěçре куллен пулăшса пыраççě.

Çавăн пекех Тавăтри клуб (заведующийě Нестеров юлташ), Сарпăлатри вулав çурчě (заведующийě Федотова юлташ) хăйсен ěçне лайăхлатса пыраççě.

Культурăпа сутěç учрежденийěсен ěçěнче çитменлěхсем те сахал мар пулчěç. Сăмахран, Вутланти клуб ытла та начар ěçленě пулнă. Клуб час-часах хупă тăнă. Унăн заведующийě Евграфов юлташ килте ларса вăхăта ытларах ирттернě. Евграфов юлташ çўлтен кăтартса панă усăллă канашсемпе нихçан та килěшмен, хăйěн политикăлла тата пěтěмěшле пěлěвне ўстерме пăрахнă. Çавна пулах ěнтě комсомол организаци ěçěнчен те уйрăлса кайнă. Паллах ěнтě, çавăн пек çўрěк те таса мар çын культурăпа сутěç учрежденине ертсе пыма, ěçсыннисен паянхи культурăлла ыйтăвěсене тивěçтерме пултараймасть. Евграфов юлташа ěçрен хăтарма тиврě.

Районти культура пайěн заведующийě пулса ěçленě Кузьмин юлташ та хăйěн пěлěвне ўстерес тěлěшпе тăрăшмарě. Ěç нумайăш çине йăвантарса каçхи партшкула çўреме пăрахрě. Юлашкинчен вăл хăйне хăй тěрěс мар тыткалама пуçларě, активран уйрăлса кайрě. Тўрлеме кирли çинчен тăтăшах асăрхаттарнă пулин те Кузьмин юлташ хăйěн йăнăшěсене тўрлетмерě. Юлашкинчен вара ăна ěçрен хăтарма йышăнмалла пулчě.

Пуçламăш парторганизацисен ěçěнче те çитменлěхсем пур-ха. Хăшпěр парторганизацисем культурăпа сутěç учрежденийěсен ěçěпе ытла та сахал интересленеççě, вěсен ěçěсем çинчен отчетсем те итлемеççě. Контроль çуккипе пула та ěнтě хăшпěр работниксем ěçе япăхтарса яраççě.

Районти культурăпа сутěç учрежденийěсен ěçне лайăхлатассишěн пуçламăш парторганизацисен ытларах тăрăшмалла. Çавăн пекех райсовет исполкомěн тата унăн культура пайěн ялти клубсемпе вулав çурчěсене тата библиотекăсене ытларах пулăшса пымалла.

А. МИРОНОВ,
КПСС Элěк райкомěн секретарě.

„Коммунизм ялавě“ хаçатра çырнă хыççăн

„Кама çăмăл фельетон çырма?“

Чкаловски районěнчи «Авангард» хаçат редакцийě «Коммунизм ялавě» хаçатра июнěн 20-мěшěнче пичетленсе тухнă «Кама çăмăл фельетон çырма?» ятлă статьяна редакци работникěсемпе çамрăк корреспондентсен канашлăвěнче сўтсе явни, «Кама çăмăл пурăнма Туçара?» ятлă фельетон авторне М. И. Еллина асăрхаттарни çинчен пěлтерчě.

„Вăрлăх хуçалăхě хăйěн задачине пурнăçламасть“

Июнěн 23-мěшěнче «Коммунизм ялавě» хаçатра пичетленнě «Вăрлăх хуçалăхě хăйěн задачине пурнăçламасть» ятлă статьяра Йěпреç районěнчи «Большевик» колхоз районти ытти колхозсене кирлě таран лайăх вăрлăх хатěрлесе параймanни, вăрлăха агротехника хушнă пек пăхса ўстерменни çинчен çырнăччě.

Ěçсынни депутачěсен Йěпреç район Совечěн исполкомě статьяри фактсем тěрěс пулни, унта асăннă çитменлěхсене пěтерессе çинчен район Совет исполкомěн ларăвěнче сўтсе явни, çитменлěхсене пěтерме тивěçлě мерăсем йышăнни çинчен пěлтерчě.

Суту-илӳ ӗҫне тивӗҫлипе йӗркелемелле

ПЕРВОМАЙСКИ. Район Совечӗн сессийӗ суту-илӳ ӗҫне лайӑхлатмалли майсем ҫинчен ҫӳтсе явса, ку тӗлӗшпе тивӗҫлӗ решени йышӑнчӗ.

Районти хӑшпӗр суту-илӳ организацийӗсем, сесси решенине пурнӑҫласа, хӑйсен ӗҫне кӑштах лайӑхлатрӗҫ. Район иккӗмӗш кварталта тавар ҫаврӑнӑш планне ирттерсе тултарчӗ. Анчах суту-илӳ организацийӗсем пурте пӗр тикӗс ӗҫлесе пымаҫҫӗ-ха.

Район центрӗнчи магазинсем ытти магазинсемпе ларексемпе паха тӗслӗх пулса тӑмалла. Кунта вара ҫавна курма ҫук-ха. Район центрӗнчи виҫӗ магазинран пӗри те пӗрремӗш ҫурҫуллӑхри тавар ҫаврӑнӑш планне тултарайман.

Тӳррипе каласан, плана тултарма вӗсене май та туса паман. Акӑ, хуҫалӑх магазинне ревизи тума пуҫланӑранпа уйӑх ҫурӑ ҫитет. Ревизи малтан палӑртнӑ тӑрӑх, ҫак магазин заведующийӗн Петрова юлташӑн 10 пин тенкӗ укҫа ытлашши тухнӑ. Кӑна районти потребительсен обществин руководителӗсемпе ревизорсем ҫапла ӑнлантарчӗҫ: Петрова июль уйӑхӗнче райпо складӗнчен 10 пин тенкӗлӗх тавар илнӗ те ӑна приходламан иккен. Татах икӗ хут ревизи тунӑ хыҫҫӑн ӗҫ пачах урӑхла пулни курӑнчӗ: Петрова продавецӑн нимӗнле ҫитменлӗх те ҫук, документсене райпо бухгалтеринче арпаштарса янӑ. Ҫавна май райпо складне ҫур уйӑх ытла ӗнтӗ ревизи тӑваҫҫӗ. Ревизи палӑртнӑ тӑрӑх, склад заведующийӗ Алеев 56 пин тенкӗ ытла растрата туни курӑнать. Халӗ складра каллех ревизи тума тытӑнаҫҫӗ. Хуҫалӑх магазинӗ хӑҫан уҫӑласси паллӑ мар.

Район центрӗнчи чайнӑйра та пысӑк йӗркесӗрлӗхсем пур: апатсен пахалӑхӗ начар. Райпо вӑхӑтра сахӑр кӳрсе килеймен пирки юлашки вӑхӑтра кунта чей, кофе тата компот пӗҫерме пӑрахнӑ. Чайнӑй заведующийӗ Петров юлташ ӗҫсыннисен жалобисем тӑрӑх вӑхӑтра мера йышӑнмасть. Халӗ пахча ҫимӗҫсем ӗлкӗрчӗҫ. Чайнӑй патӗнче кашни куйӑх уйрӑм ҫынсем хӑяр, помидор, сырла, панулми, кишӗр сутаҫҫӗ. Чайнӑйра вара пахча ҫимӗҫсенчен хатӗрленӗ апатсене кураймастӑн. Пекарньӑра пӗҫерекен ҫӑкӑр пахалӑхӗ питӗ начар.

Районти суту-илӳ пайӗ (заведующийӗ В. Саланова юлташ) тата райпо руководителӗсем А. Мадюковпа В. Шакин юлташсем кадрсене суйласа илес, вӗсене вӗрентсе воспитани парас ӗҫе тивӗҫлипе хакламаҫҫӗ, суту-илӳ организацийӗсен ӗҫне тӑтӑш тӗрӗслесе тӑмаҫҫӗ. Ҫавна пулах ӗнтӗ районта растратчиксене тата кооперации пурлӑхне ҫаратакансене хирӗҫ кӗрешесси те япӑх пырать. Кӑҫалхи июлӗн 1-мӗшӗ тӗлне районта растратчиксемпе кооперации пурлӑхне ҫаратакансенчен 152 пин тенкӗ шыраса илмен.

Райпо коллективлӑ ертсе пырассине хакламасть. Уполномоченнӑйсен пухӑвӗсенӗ хутран-ситрен ҫеҫ ирттереҫҫӗ. Ҫавна пула ӗҫсыннисен ыйтӑвӗсене тивӗҫтерес тӗлӗшпе пысӑк ҫитменлӗхсем пур. Нумай магазинсенче таварсен ассортименчӗ пӗчӗк, хӑшпӗр чухне чылай вӑхӑт хушши халӑха куллен кирлӗ таварсем пулмаҫҫӗ. Чылай суту-илӳ организацийӗсенче ӗҫ дисциплинине пӑсаҫҫӗ, суту-илӳ культурине пӑхӑнса ӗҫлемеҫҫӗ.

Кӗнекесемпе суту-илӳ тӑвасси пысӑк пӑлтерӗшлӗ ӗҫ пулса тӑрать. Ҫак ӗҫе вара райпо руководителӗсем иккӗмӗш вырӑнта тӑракан ӗҫ вырӑнне хураҫҫӗ. Районти кӗнеке магазинӗ плана уйӑхран уйӑха тултармасть. Ялсенчи магазинсемпе ларексенче темиҫе ҫул хушши кӗнекесем сутӑнмасӑр йӑтанса выртаҫҫӗ; вӗсене кирлӗ пек йӗркелесе хумаҫҫӗ, кӗнеке витринисем тӑвасси ҫинчен аса та илмеҫҫӗ.

Суту-илӳ организацийӗсем япӑх ӗҫлени вӗсем валли тивӗҫлӗ условисем туса паманнинчен те килет. Чылай магазинсенче хӗллехи вӑхӑтра ӗҫлеме услови ҫук. Кӑҫал районта чайнӑй ҫуртне сӗнӗрен тумалла, тӑвар склачӗ, продуктсем сутакан магазин ҫурчӗсем тумалла, дежурка-магазин уҫмалла. Анчах райпо председателӗ Мадюков юлташ, тӗрлӗ сӑлтавсем тупса, строительство ӗҫне пуҫӑнтармасӑр тӑрать.

Колхозсенче халӗ хӗрӳллӗ ӗҫ пырать. Колхоз ӗҫченӗсемпе механизаторсем ӑнса пулнӑ тырпула пӗр тӑккаламасӑр пухса кӗртессишӗн ырми-канми ӗҫлеҫҫӗ. Часах шкулсенче ҫӗнӗ вӗренӳ ҫулӗ пуҫланать, унччен шкулсене ачасене йышӑнма хатӗрлесе ҫитермелле. Анчах суту-илӳ организацийӗсем ҫак хӗрӳллӗ тапхӑрта ялти ӗҫсыннисен ыйтӑвне тивӗҫтерме тӑрӑшни курӑнмасть-ха. Упамса, Анат Тӑрмӑш ялӗсенчи магазинсем нумайранпа хупӑ тӑраҫҫӗ. Первомайски ялӗнчи магазин, продавец тупайманнипе, кӑҫал 3 уйӑх хупӑнса тӑчӗ. Ҫӗнӗ продавец Тимофеева растрата тунине пула магазина пӗр уйӑх каялла тепӗр хут хупнӑ. Маленков ячӗпе тӑракан колхоз членӗсен куллен кирлӗ таварсем илме район центрӗнчи магазинсене ҫӳреме тивет. МТС-ри ларек сайра хутра кӑна ӗҫлекелет. Райпо складӗнче шурӑ тӑм пур, вӑл халӗ шкулсене питӗ кирлӗ. Анчах та шурӑ тӑм складрах выртать. Ҫавна пула пурӑ шырама кӳршӗллӗ районсене кайма тивет. Акӑ Анат Тӑрмӑшри ҫичӗ ҫул вӗренмелли шкул доска ҫине ҫырмалли пурӑ тата шурӑ тӑм илме Елчӗк районне ҫын янӑ. Чылай ҫӗрте, ҫав шутра район центрӗнчи магазинсенче те, халӑха куллен кирлӗ таварсем ҫителӗклӗ мар.

Райсовет исполкомӗн суту-илӳ пайӗпе райпон суту-илӳ ӗҫне тивӗҫлипе йӗркелесе ямалла, суту-илӳ работникӗсене шанса панӑ ӗҫшӗн ответлӑха туйма вӗрентсе пымалла.

А. ТУКМАКОВ,
Ф. МАКАРОВ.

Ҫӗнелнӗ Ишекре

Шупашкартан Вӑрнара каякан шоссе ҫулӗпе иртнӗ чухне хулари пек ҫурт-йӗрлӗ илемлӗ ял курӑнать. Ку вӑл — Ишек. Ун ҫуммипе Ункӑ шывӗ юхса иртет. Ял варринчи пулӑ кӳлли тавралӑха илем кӳрет.

Совет влаҫӗ ҫулӗсенче кунта вӑтам шкул тата хӑлхаҫӑрсемпе чӗлхесӗрсен шкулӗсем, больница, ветеринарипе зоотехника пункчӗ, ялпо, сыхӑну уйрӑмӗ, промартель, аптека, магазин, клуб, библиотека тата ытти учрежденисем чылай уҫнӑ.

1944 ҫулта туса пӗтернӗ икӗ хутлӑ пысӑк шкулта 560 ҫамрӑк вӗренет. 1953 ҫулта ялта ҫӗнӗ больница лартнӑ. Унта пӗр вӑхӑтрах 50 ҫын сывалма пултарать.

Ял культури ҫулсеренех ӳссе пыни Ишек ялповӗ тавар сутнинчен те аван курӑнать. Кӑҫалхи ултӑ уйӑх хушшинче ял ҫыннисем пӗр мотоциклет, 12 велосипед, ултӑ хут купӑс, 23 гитара тата ытти тӗрлӗ культура таварӗсем нумай туяннӑ. Колхозлӑ ял ҫыннисен пурнӑҫӗ ҫулсеренех лайӑхланса пырать. Яла 200 экземпляр тӗрлӗрен хаҫат-журнал килсе тӑрать.

Ял сӑн-сӑпачӗ ҫӗнелсе улшӑннишӗн, унӑн ҫыннисен пурнӑҫӗ куллен лайӑхланса пынишӗн колхоз ӗҫченӗсем партипе правительствӑна чӗререн тав тӑваҫҫӗ.

Ф. ОЛАНГИН.

Коллективлӑ договора пурнӑҫланине тӗрӗслерӗҫ

Шупашкарти электроаппаратура заводӗнче 1953 ҫулхи коллективлӑ договора февраль уйӑхӗнче тунӑ. Ҫав договора типографире пичетлеттерсе, кашни рабочие валеҫсе панӑ.

Нумаях пулмасть коллективлӑ договор тӑрӑх илнӗ обязательствӑсене мӗнле пурнӑҫланине тӗрӗслерӗҫ. Тӗрӗслеве завком ҫумӗнчи комиссисен членӗсем, активистсем тата администраци представителӗсем хутшӑнчӗҫ.

Завод коллективӗ хӑй обязательствине чысӑн пурнӑҫласа пырать. Продукци туса кӑлармалли ултӑ уйӑхри плана 112 процент, ӗҫ тухӑҫлӑхӗн планне—103 процент тултарнӑ, продукцин хӑйне ларакан хакне планпа 8,1 процент йӳнетме палӑртнӑ пулсан, 11,27 процент йӳнетнӗ. Завод коллективӗ планран ирттерсе темиҫе миллион тенкӗлӗх продукци туса кӑларнӑ. Ӗҫсене механизацилес енӗпе илнӗ обязательствӑсене пурнӑҫланӑ.

Заводра социализмла ӑмӑрту анлӑн сарӑлнӑ. 740 рабочи питӗ паха продукци туса кӑларассишӗн ӑмӑртать. Производствӑра малта пыракан 500 рабочи кашни операцире продукцин хӑйне ларакан хакне йӳнетессишӗн кӗрешет.

Малта пыракан ӗҫ меслечӗсемпе усӑ курса, нумай рабочисем пысӑк ҫитӗнӳсем тунӑ. Королевпа Мищенко инструментальщиксем, Шеронова фрезеровщица, Спасовӑпа Павлов токарьсем, Пегасова, Трофимова, Яичникова прессовщицӑсем тата ыттисем те ӗҫ нормине нумай ирттерсе тултараҫҫӗ, чӗртавар перекетлеҫҫӗ, питӗ лайӑх продукци туса кӑлараҫҫӗ. Довгаль, Кусакин, Павлов, Спасова юлташсем ертсе пыракан бригадӑсем икӗ квартал хушши ӗнтӗ питӗ лайӑх продукци туса кӑларакан бригада ятне илме тивӗҫлӗ пулчӗҫ.

Рационализаторсем ҫур ҫулталӑка 182 сӗнӳ панӑ. 52 рационализаторла сӗнӗве пурнӑҫлани завода ҫулталӑкра 199,9 пин тенкӗ перекетлеме май парать.

1953 ҫул валли тунӑ коллективлӑ договорта ҫамрӑк рабочисен квалификацине ӳстерме кирлине палӑртса хӑварнӑччӗ. Профсоюз организацийӗпе администраци ку енӗпе чылай ӗҫсем туса ирттернӗ. Ҫур ҫул хушшинче 344 рабочи хӑйсен квалификацине ӳстернӗ.

Стахановла шкулсенче производствӑра малта пыракансен опытне сарнӑ. Ҫамрӑк рабочисем нумайӑшӗ каҫхи электромеханически техникумра, ҫамрӑк рабочисен шкулӗнче тата институтра заочно вӗреннӗ. Вӗренекенсене заводри библиотека пысӑк пулӑшу парать.

Коллективлӑ договорта пурӑнмалли ҫуртсем 1.500 тӑваткал метр чухлӗ лартма палӑртнӑ. Халӗ 20 тата 8 хваттерлӗ пурӑнмалли ҫуртсем туса пӗтереҫҫӗ. Унсӑр пуҫне 36 хваттерлӗ пурӑнмалли ҫурт тата общежити тӑваҫҫӗ.

Профсоюз завкомӗпе завод администрацийӗ харпӑр хӑй валли ҫурт лартакансене пысӑк пулӑшу параҫҫӗ. Ултӑ уйӑх хушшинче вӗсене 380,5 пин тенкӗ кивҫен, строительство материалӗсем, транспорт парса пулӑшнӑ.

Партипе профсоюз организацийӗсем пулӑшнипе администраци производство командирӗсен рольне ӳстерет, кадрсене воспитани парас тӗлӗшпе пысӑк ӗҫсем туса ирттерет.

Орденлӑ завод коллективӗ коллективлӑ договора ӑнӑҫлӑн пурнӑҫласа пырать.

А. АЛЕКСЕЕВ.

ЯЛХУҪАЛӐХ ПРОДУКЧӖСЕМ ПАРАҪҪЕ

ЙӖПРЕҪ. «Путиловка» колхоз государствӑна ҫак ҫулшӑн аш-какай, хӑяр памалли плана ирттерсе тултарчӗ. Сывӑх кунсенчех сӗт-ҫу, ҫӑмарта, ҫӑм тата купӑста парса татать, йӗтӗн сӳсӗпе вӑррине тата махорка пама тытӑнать.

И. МАКСИМОВ.

Ҫӗнӗ пилӗкҫуллӑхри стахановецсем

Пилӗкҫуллӑх нормӑна виҫӗ ҫулта пурнӑҫланӑ

Тӑватӑ ҫул ӗҫлетӗп эпӗ ҫуртсем тӑвакан заводра. Ӗҫри юлташсем кӗске вӑхӑтрах лайӑх квалификаци илме пулӑшрӗҫ мана. Эпӗ, хресчен ҫемйинче ӳснӗ хӗрача, халӗ пиллӗкмӗш разрядри станочница.

Эпӗ ӗҫлекен станока вертикаллӗ сверло теҫҫӗ. Унпа ҫурт-йӗре илемлетмелли тата ытти япаласем те тӑваҫҫӗ. Хальхи вӑхӑтра эпӗ кабель чӗркемелли барабан ҫаврашкисене туса кӑларатӑп.

Столярсем пире яхатса ҫыпӑҫтармӑ хӑмасен тӑваткал таткисене парса тӑраҫҫӗ. Эпир ӗҫри юлташпа Вера Лобаевӑпа ҫав тӑваткалсене касса шӑтарса, пӗр пек ҫаврашкасем тӑватпӑр. Сменӑри норма тӑрӑх бригадӑн 100 ҫаврашкаран кая мар тумалла. Эпир ҫак нормӑна 2—2,5 хут ирттерсе тултаратпӑр.

Ӗҫри ӳсӗмӗн тупсӑмӗ мӗнре-ха?

Чи малтанах, пирӗн, совет рабочийӗсен, ӑнланулӑхӗнче. Эпир ҫутӑ малашлӑхшӑн — коммунизмшӑн ӗҫлетпӗр. Коммунизма куҫмалли условисенчен пӗри вӑл ӗҫ тухӑҫлӑхне ӳстерни пулать, тенӗ Владимир Ильич. Пирӗн таса та тӳрӗ кӑмӑл—тухӑҫлӑ ӗҫлесси, Тӑван ҫӗршыва ытларах усӑ кӳресси.

Анчах ӗҫ тухӑҫлӑхне ӳстерме пӗр кӑмӑл пурри кӑна сахал-ха. Унсӑр пуҫне хальхи кӑткӑс техникӑна вӗренни, унпа ӑста ӗҫлеме пӗлни кирлӗ. ФЗО шкулне пӗтернӗ Зоя Ельникова, цех механикӗ С. Казаков ӗҫре мана чылай пулӑшрӗҫ. Казаков юлташ сӗннипе ҫаврашкасене малтанхи пек пӑчкӑпа мар, станокпах касма пуҫларӑмӑр. Ҫакӑ вара вӑхӑта перекетлеме, ӗҫ тухӑҫлӑхне ӳстерме май пачӗ.

Пирӗн задача—станока татти-сыпписӗр ӗҫлеттересси, кашни минутпа усӑ курасси. Вертикаллӗ сверлопа эпӗ кӑна ӗҫлетӗп, ҫавӑнпа та уншӑн пӗтӗмпех эпӗ ответлӑ. Эпӗ хамӑн ӗҫ вырӑнӗпе станока типтерлӗ тытма тӑрӑшатӑп. Смена вӗҫленнӗ хыҫҫӑн ӗҫ вырӑнне тасатса, станока ҫу сӗрсе хӑваратӑп. Ӗҫе тытӑничченех кашни инструмента тӗрӗслетӗп, мӑкалнисене хӑйраттаратӑп.

Смена пуҫлансан манӑн пӗтӗм вӑхӑт детальсем тума каять. Кашни утӑм, кашни хускану вырӑнлӑ. Ӗҫе хӑнӑхса ҫитнӗ алӑсем станока пушшӑн ҫаврӑнма памаҫҫӗ, деталь хыҫҫӑн деталь парса тӑраҫҫӗ. Ӗҫ тухӑҫлӑхне кунран-кун ӳстерсе пырса, эпӗ ҫӗнӗ пилӗкҫуллӑхри нормӑна виҫӗ ҫултах тултартӑм. Хӑвӑрт та пахалӑхлӑ ӗҫленӗшӗн мана столярнӑй цехри чи лайӑх станочница ятне пачӗҫ, кисен хӑми ҫине хӗртрӗҫ. Вырӑнти Советсен иртнӗ суйлавӗнче мана Куславкка поселок Совечӗн депутатне суйласа хисеп турӗҫ.

Ӗҫ тухӑҫлӑхне ӳстермелли тепӗр лайӑх мел вӑл—социализмла ӑмӑрту. Ӑмӑрту юлса пыракансене малта пыракансемпе танлаштарма, пӗтӗмӗшле ҫитӗнӳ тума пулӑшать. Манӑн бригада цехри чи лайӑх ӗҫлекен бригадӑсемпе ӑмӑртать. Эпир июньпе июль уйӑхӗсенче малти рете тухрӑмӑр.

Сӑмах майӗн ҫакна каласа хӑвармалла. Профсоюз завкомӗ социализмла ӑмӑртӑвӑн уйӑхри итогӗсене кая юлса тӑвать. Уйӑхри итогсем ҫинчен уйӑх иртнӗ хыҫҫӑн 15—20 кунтан тин пӗлетпӗр. Ҫакӑ вӑл ӑмӑрту пӗлтерӗшӗпе вӑйне чакарать. Завком председателӗ Б. Иванов юлташӑн ҫак ҫитменлӗхе пӗтермелле.

Партипе правительство совет ҫыннисен пурнӑҫпа йӑла условийӗсене лайӑхлатассишӗн куллен тӑрӑшаҫҫӗ. Государство паракан укҫа-тенкӗпе пирӗн заводра ӗҫлекенсем валли пурӑнмалли ҫуртсем, культурӑпа ҫутӗҫ учрежденийӗсем лартаҫҫӗ. Кӑҫал та вунӑшар рабочисен ҫемйисем ҫӗнӗ те ҫутӑ хваттерсене пурӑнма куҫрӗҫ.

Партипе правительство ӗҫсыннисен ырлӑхӗпе телейӗшӗн куллен тӑрӑшнишӗн савӑнса, шахтерсемпе нефтяниксем валли пурӑнмалли ҫуртсем ытларах туса кӑларма тӑрӑшатпӑр эпир.

Н. БЕЛОВА,
Куславккари ҫуртсем тӑвакан заводри стахановка.

Редакцие килнӗ ҫыру

Ӗҫ дисциплинине ҫителӗксӗр

Йӗпреҫ вӑрманпромхозӗнчи Черноречинск автоҫул (начальникӗ Осипов юлташ) йывӑҫ турттарса кӑлармалли плана кварталтан-квартала тултарса пыраймасть. Ҫавна пула вӑрманпромхоз государство умӗнче пысӑк парӑма кӗчӗ: кӑҫалхи ултӑ уйӑх хушшинче ҫӗршыва ӗҫе юрӑхлӑ йывӑҫ 26 пин кубометр парса ҫитереймерӗ. Автоҫул иккӗмӗш квартал планне 38 процент кӑна тултарчӗ.

Автоҫул начальникӗ Осипов юлташ плана тултарайманнине тӗрлӗ сӑлтавсемпе ӑнлантарма тӑрӑшать. Чи малтанах вӑл ҫанталӑка «ятлать»: пӗрмай ҫумӑр ҫунипе автомашинӑсем йӗркеллӗ ҫӳреймеҫҫӗ, тет. Ҫак сӑмахсем пачах тӗрӗс мар.

Акӑ, июнь уйӑхӗнче ҫанталӑк аван тӑчӗ. Ун чухне ҫумӑр час-часах ҫуман пулин те, йывӑҫ турттарса кӑлармалли уйӑхри плана 48 процент кӑна тултарнӑ. План тӑрӑх кунне 475 кубометр йывӑҫ турттармалла пулсан, аран-аран 300-шер кубометр турттарса кӑларнӑ.

Автоҫул плана тултараймани рабочисем хушшинче дисциплина япӑххинчен, автомашинӑсемпе тухӑҫлӑн ӗҫлеменнинчен килет. Автоҫул ҫинче 50 шофер шутланать. Июнь уйӑхӗнче вӗсенчен 4-шӗ кӑна 26 ӗҫ кунӗ ӗҫленӗ. Ыттисем вара 20 кун е унтан та сахалтарах ӗҫленӗ. Июнь уйӑхӗнче шоферсен, пӗтӗмӗшпе илсен, 1.300 кун ӗҫлемелле пулнӑ пулсан, мӗн пурӗ те 715 кун ӗҫленӗ. Ытти кунсенче шоферсем ӗҫе хутшӑнман, автомашинӑсем ахаль ларнӑ е вӗсемпе урӑх ҫӗрте усӑ курнӑ. Ивановпа Новиков шоферсем йывӑҫ турттарас вырӑнне, укҫалла урӑх ӗҫсем туса ҫӳренӗ. Грузчиксем хушшинче те дисциплина ҫителӗксӗр.

Ҫак ҫитменлӗхсене пӗтерес, виҫҫӗмӗш квартал планне тултарас тӗлӗшпе халӗ пӗтӗм вӑйпа кӗрешмелле. Анчах кунта плана тултарассишӗн пӗтӗм ответлӑха туйни ҫук. Виҫҫӗмӗш квартал планне июль уйӑхӗнче 25 процент кӑна тултарнӑ. Хӑвӑртлӑх малашне те ҫавӑн пекех пӗчӗк пулсан, квартал планне тултарас пирки иккӗленме тивет.

Автоҫул ҫинче лайӑх ӗҫлекен шоферсем те пур. Акӑ, Погодов, Цыганов, Кутузов юлташсем яланах лайӑх тӗслӗх кӑтартаҫҫӗ. Вӗсен опычӗ ыттисемшӗн питӗ усӑллӑ пулмалла. Апла пулин те, автоҫул руководителӗсем малта пыракансен опытне ытти шоферсем хушшинче сарма, социализмла ӑмӑртӑва тивӗҫлипе йӗркелеме тӑрӑшмаҫҫӗ. Ҫак ҫитменлӗхшӗн парторганизаци секретарӗ Синев юлташ та айӑплӑ.

И. ТИХОНОВ.

Гастрольсем хыҫҫӑн

Чӑваш государство академи театрӗн коллективӗ ҫуллахи гастрольсене вӗҫлесе, ҫак кунсенче Шупашкара таврӑнчӗ. Театр коллективӗ кӑҫал гастрольре «Айдар», «Виҫӗ туй», «Назар Стодоля» спектакльсене кӑтартрӗ. Виҫӗ уйӑх хушшинче пурӗ 174 спектакль кӑтартнӑ, ҫак спектакльсене 30 пин ҫын курнӑ.

Театр коллективӗн пӗр ушкӑнӗ, Чӑваш республикин халӑх артисчӗ А. Б. Ургалкин ертсе пынипе, П. Н. Осиповӑн «Айдар» пьесине Етӗрне, Советски, Улатӑр, Первомайски, Вӑрнар, Калинино, Канаш, Тӑвай, Чкаловски, Комсомольски районӗсенче тата Тутар республикипе Ульяновск облаҫӗнчи чӑваш ялӗсенче кӑтартрӗ. Куракансем артистсене пур ҫӗрте те ӑшӑ кӑмӑлпа кӗтсе илчӗҫ, спектакльсене юратса пӑхрӗҫ. Коллектив «Айдар» спектакле, вырӑс халӑхне чӑваш театр искусствине паллаштарас майпа, вырӑс ялӗсенче вырӑсла выляса пачӗ.

Артистсен тепӗр ушкӑнӗ Тутар тата Пушкӑрт республикисенче, Куйбышевпа Ульяновск облаҫӗсенче пулчӗ. Асӑннӑ республикӑсемпе облаҫсене кӑҫалхипе виҫҫӗмӗш ҫул кайса килнӗ. Иртнӗ ҫулсенче «Нарспи», «Сенкер кӳлӗ», «Айдар» спектакльсене кӑтартнӑ пулсан, кӑҫал Аркадий Эсхель ҫырнӑ «Виҫӗ туй» ятлӑ музыкӑлла комеди тата Тарас Шевченко ҫырнӑ «Назар Стодоля» ятлӑ музыкӑлла драмӑна кӑтартнӑ. Куракансем артистсем вылянине питех те килӗштерсе, юратса пӑхрӗҫ.

Коллектив колхозсенче ҫеҫ мар, пысӑк хуласенче те спектакльсем лартса пачӗ. «Назар Стодоля» спектакле Бугуруслан, Стерлитамак, Бугульма хулисенче лайӑх йышӑнчӗҫ.

Бугульмара пӗрре вылянӑ хыҫҫӑн иккӗмӗш хут чӗнсе илсе выляттарчӗҫ. Артистсем хавхаланса вылярӗҫ. Спектакльсем куллен лайӑхланса пычӗҫ.

Куракансем Чӑваш республикинче промышленноҫпа ялхуҫалӑх, культура мӗнле ӳсни ҫинчен нумай ыйтаҫҫӗ. Малта пыракан колхозсем мӗнле ӗҫленипе интересленеҫҫӗ, чӑваш литератури ҫинчен, писательсем, поэтсем мӗнле произведенисем ҫырни ҫинчен те нумай ыйтаҫҫӗ. «Ялав» журналпа «Тӑван Атӑл» альманаха лайӑхрах хут ҫине илемлӗрех кӑларма ҫукши теҫҫӗ. «Ялав» журналта тухакан репродукцисем питӗ начар, теҫҫӗ. Пуринчен ытла чӑвашла пьесӑсем ҫук пирки пӑшӑрханаҫҫӗ.

Ку ушкӑнри артистсем лартнӑ спектакльсем тата артистсем ҫинчен хаҫатсем ҫине те нумай ҫырчӗҫ.

Анчах та гастрольсенче ҫитменлӗхсем те пулчӗҫ. Вӑл ҫитменлӗхсенчен чи пысӑкки театр репертуарӗнче паянхи куна кӑтартса паракан спектакльсем сахалли пулса тӑрать. Тӑван республикӑсене кайнӑ ушкӑн «Виҫӗ туй» спектакль лартнӑ пулсан, «Айдар» спектакль лартнӑ ушкӑн ҫак спектакльсӑр пуҫне урӑх пӗр пьеса та лартман. Ӗҫсыннисем паянхи куна, паянхи пурнӑҫа кӑтартакан спектакльсем кӗтеҫҫӗ. Куракансене «Айдар» пьесӑна килӗштерсе пӑхаҫҫӗ, анчах кашни ҫулах пӗр пьесӑнах лартса пани йӑлӑхтарать. Вӗсем ҫӗнӗ пьесӑсем курасшӑн. Артистсем те ҫӗнӗ пьесӑсенчи ҫӗнӗ рольсене вылясшӑн.

Гастрольсем вӗҫленнӗ хыҫҫӑн, театр коллективӗ канма кайрӗ. Каннӑ хыҫҫӑн ҫӗнӗ сезон уҫма хатӗрленет. Ҫӗнӗ сезонра чи малтанах Горький ҫырнӑ «Мещане», Мюфке ҫырнӑ «Завтра будет нашим» тата Л. Родионов ҫырнӑ «Юратнӑ хӗр» пьесӑсене кӑтартма палӑртнӑ.

Л. РОДИОНОВ,
Чӑваш АССР искусствисен тава тивӗҫлӗ деятелӗ.

Хастарлӑ механизаторсем

Кӗрхи тулӑ пусси ҫумне тӑваткӑл ещӗк лартнӑ лав пырса чарӑнчӗ. Лавҫӑ Николай Андреев урапа ҫинчен анса ҫӗрелле усӑннӑ пучаха татса илчӗ. Вара, пӗшкӗнсе ларса, тулӑ пӗрчисене картус ӑшне шӗкӗлчесе шутлама пуҫларӗ.

— Пӗр пучахра утмӑл пӗрчӗ,—пӗлтерчӗ вӑл хӑйӗнчен каярах ҫитнӗ лавҫа.

— Гектартан миҫе центнер тухӗ-ши?—интересленсех ыйтма пуҫларӗ ҫамрӑк лавҫӑ.

— Ыраш вунпилӗкшер центнер тухрӗ. Тулӑ пӗрчисем шултӑрарах, вунсаккӑр та тухма пултарать,—тулӑ пӗрчине шӑлпа ҫыртса пӑхрӗ Андреев.

— Апла кӑҫал тулӑ кулачи ҫиетпӗр.

— Кулач пулсан санӑн туйӑнта сикме те хавасрах,—хӑйпе калаҫакан вунпилӗк ҫулхи йӗкӗте тӑрӑхлама пуҫларӗ Андреев.

Йӗкӗт вӑтанчӗ пулмалла, хӗрелсе кайрӗ те, калаҫма пӑрахрӗ.

Вӗсем калаҫкаласа тӑнӑ вӑхӑтра хире тата тӑватӑ лав тухрӗ. Андреев кашни лав ҫинчи ещӗке тӗрӗслерӗ. Тырӑ тултарас умӗн ещӗк тӗпне михӗ сарма хушрӗ. Кам хӑш вӑхӑтра апат ҫиме каясси, лашине кантарасси ҫинчен пӗлтерчӗ. Лаша кантарнӑ вӑхӑтра урапана тикӗтлемелле астутарчӗ. Ыраш пусси енчен самоходнӑй комбайн килнине курсан, тырӑ турттарма уйӑрнӑ лавсем хатӗррине пӗлтерме васкарӗ.

Комбайн тавра пӗр ҫамрӑк ҫын вӗтеленсе ҫӳрет. Вӑл кӑшт хулӑнланма пуҫланӑ сассипе хӑй пекех ҫамрӑксене кам ӑҫта ӗҫлемеллине каласа ӑнлантарать. Ҫамрӑксем унӑн сӑмахне хӑлхана тӑратсах тӑнлаҫҫӗ.

— Ыран ҫак лаптӑкри вӑтӑр виҫӗ гектар тулла вырса пӗтермелле. Сывлӑм ӳкмесен ҫӗрӗпе выратпӑр. Астӑвӑр,—терӗ вӑл.

— Астӑватпӑр! — илтӗнче ҫамрӑксен сасси.

Ҫамрӑк ҫын пусма тӑрӑх улӑхса комбайна ӗҫе яма пуҫласан, Андреев унпа калаҫма шутламарӗ. «Ку машина патӗнче ҫӳресе вараланса пӗтнӗ ача кӑна-ха. Комбайнерӗ е унӑн помощникӗ ӑҫтарахши?» шухӑшларӗ вӑл ӑшӗнче. Комбайн кӗрлесе малалла кайма пуҫласан тӳссе тӑраймарӗ, хӑй мӗншӗн килни ҫинчен пӗлтерме шутларӗ. Анчах ҫамрӑк ҫын комбайна чарса тӑмарӗ, кӑчӑк туртса штурвал площадки ҫине улӑхма хушрӗ.

— Комбайнер ӑҫта?—ыйтрӗ Андреев.

— Николай Никитич ыраш пуссине бензин куҫарса килме юлчӗ. Эсир мӗн ыйтупаччӗ?

Андреев хӑй мӗншӗн килнине пӗлтерчӗ.

— Мӗнле сирӗн колхозра пӗр бригада участокӗнчен тепӗрин ҫине куҫсанах комбайн патӗнче ӗҫлекенсемпе тырӑ турттаракансем улшӑнаҫҫӗ? Капла юрамасть,—Андреев ҫинелле пӑхмасӑрах каларӗ ҫамрӑк ҫын.

— Бригадирсем улӑштараҫҫӗ те, пирӗн мӗн тӑвас-ха ӗнтӗ?—сарӑ мӑйӑхне пӗтӗркелесе илчӗ Андреев.

— Ялан пӗр ҫынсем ӗҫлени хӑвӑрах лайӑх... Пӗлтӗр эпӗ хамӑрӑн «Мотор» колхозра тырӑ вырса пӗтеричченех самоходка хыҫӗнче улӑм купаланӑ ҫӗрте ӗҫлерӗм. Ҫав вӑхӑтрах комбайнпа паллашрӑм. Халӗ, акӑ, хӑвӑрах куратӑр, комбайнер помощникӗ пулса ӗҫлетӗп.

— Миҫере эсӗ, ачам?—ҫамрӑк ҫын комбайнер помощникӗнче ӗҫленинчен тӗлӗнсе ыйтрӗ Андреев.

— Ятна та пӗлес-ха тата...

— Анатолий Иванов.

— Вунултта кайнӑ.

Андреев текех калаҫса кансӗрлесшӗн пулмарӗ. Бункер ҫумӗнчи инструментсемпе запас пайсем хуракан ещӗк ҫине ларса Иванов мӗнле ӗҫленине сӑнама пуҫларӗ.

«Кур-ха эсӗ, епле лайӑх ӗҫлет?»—тӗлӗнсе пӑхса пычӗ вӑл.

Анатолий Иванов чӑнах та комбайна лайӑх вӗренсе ҫитнӗ. Унӑн аллисем пӗр минут та пушӑ тӑмаҫҫӗ. Скоростьсене вӑл хыҫалалла ҫаврӑнса пӑхмасӑрах лартать. Тулӑ кӑшт сайрарах вырӑна ҫитсен комбайна ҫийӗнчех виҫҫӗмӗш хӑвӑртлӑхпа ярать. Ыраш пекех ҫӳлӗ те ҫӑра тулӑ йывӑр пучахсене ҫӗклесе лараймасӑр выртнӑ. Кун пек вырӑнта Анатолий комбайна ерипен пыртарать. Хедера ҫӗр ҫумне ҫитичченех антарса вырать. Шнек ҫине улӑм капланса пӗр вырӑнта ӗҫлеттерсе тӑрать е, вӑрӑм патак тытса, улӑма транспортер патне хӑвӑртрах шуса пыма пулӑшать. Хедера сарлакӑшпех касса пыма тӑрӑшать.

Андреев ҫамрӑк комбайнерӑн ӗҫӗнче кӑлтӑксем тупасшӑн. Анчах тем вӑхӑт пӑхса пырсан та ҫӗрте пучахсем выртса юлнине кураймарӗ. Комбайн ҫапса кӑларакан улӑмпа пӗрле тулӑ пӗрчисем тухни туйӑнмарӗ.

Сичӗ ҫул вӗренмелли шкул пӗтерсен Анатолий Иванов комсомолецӑн тем ӗҫе те кӗрес килнӗ. Чугун ҫул тӑрӑх поездсем ҫӳренине курсан, вӑл пӑравус машинисчӗ пулма шутланӑ. Ял урлӑ самолет вӗҫсе иртсен кунӗ-кунӗпе летчик пуласси ҫинчен шухӑшласа ҫӳренӗ. Ял варринчи аслӑ ҫул тусанне вӗҫтерсе чупакан автомашинӑсене курсан, шофер пуласси ҫинчен ӗмӗтленнӗ. Колхоза килнӗ агроном бригадирсене Ӗслӗ канашсем панине илтсен, Анатолин ялхуҫалӑх техникумне каясси килнӗ.

Пӗлтӗр Анатолисен ялӗнчи «Мотор» колхозра комбайнпа тырӑ вырма Николай Никитич Павлов комсомолец килнӗ. Вӑл килсен Анатолий кунӗ-кунӗпе комбайн патӗнче ҫӳреме пуҫланӑ: комбайнера тӗрлӗ инструментсем илсе панӑ, комбайн пайӗсем ҫинчен ыйтса тӗпченӗ.

— Комбайнер пулас килет-и мӗн?—ыйтнӑ Павлов пурне те пӗлесшӗн хыпса ҫунакан Анатолирен.

Анатолий хӑйӗн шухӑшне пӗр пытармасӑр каласа кӑтартнӑ.

— Апла санӑн тырӑ вырнӑ чухне комбайн агрегачӗнче ӗҫлемелле. Комбайна пӗлсен шофера е летчика вӗренме те ҫӑмӑл пулать.

— Бригадирсем чармасан ӗҫлесчӗ те,—тенӗ Анатолий.

Павлов ыйтнипе колхоз правленийӗ Анатолие тырӑ вырса пӗтеричченех комбайн агрегачӗнче ӗҫлеме хушнӑ.

Анатолий комбайн ҫапса кӑларакан улӑма купаласа пынӑ. Ҫав вӑхӑтрах комбайнпа ӗҫлеме те вӗреннӗ. Каярахпа Павлов ӑна штурвал тытса пыма та шанакан пулнӑ.

— Эпир иксӗмӗр кӑҫал тӑватҫӗр аллӑ гектар тырӑ вырса МТС-ра малти вырӑна тухрӑмӑр,—тырӑ вырса пӗтерсен пӗлтернӗ Павлов.

— Килес ҫул каллех пирӗн колхоза кил,—тенӗ Анатолий.

— Канашри механизаторсен шкулне вӗренме кӗр. Вара яланах пӗрле ӗҫлӗпӗр,—хавхалантарнӑ Павлов.

— Ҫамрӑк тесе илмӗҫ ҫав,—иккӗленнӗ Анатолий.

Вӑл иккӗленни ахалех пулнӑ. Ҫуркунне Анатолий Иванов механизаторсен шкулӗнчен лайӑх вӗренсе тухнӑ. Ҫавах ӑна хӑватлӑ трактор шанса парасшӑн пулман. Вӗреннӗ ҫынна МТС-ран вӗсертес мар тесе кӑна «ХТЗ-7» тракторпа ӗҫлеме сӗннӗ. Анчах хӑватлӑ техника ҫинчен ӗмӗтленсе пурӑнакан комсомолец пӗчӗк трактор ҫине ларма килӗшмен. Вара хӑйӗн ирӗкӗпе «ДТ-54» тракторӑн плугарӗ пулса ӗҫлеме тытӑннӑ. Ҫӗртме туса пӗтерсен самоходнӑй комбайна юсама пуҫланӑ. Халӗ, акӑ Павлов комбайнер помощникӗ пулса ӗҫлет.

Комбайн участок тавра ҫаврӑнса килчӗ. Лавҫӑсем бункерти тырра витнӗ итем ҫине турттарса кайрӗҫ. Тырра ҫийӗнчех сӑвӑрса тасатса государствӑна пама илсе каяҫҫӗ. Комбайн пулӑшнипе ӗнтӗ кӑҫал «Красное пламя» колхоз государствӑна тырӑ парас тӗлӗшпе малта пырать.

Комбайн ҫинче ларса пынӑ Андреев хӑйӗн лавӗ ҫине тырӑ тултарса ӗлкӗрейменрӗ. Унӑн ирӗксӗрех тата икӗ лавпа пӗрле комбайн тепӗр ҫаврӑнса килессе кӗтмелле пулчӗ.

Пӑртак тӑрсан бензин тиенӗ лавсемпе Павлов комбайнер килсе ҫитрӗ. Лавҫӑсем ҫийӗнчех шӑтӑк чавса бензин пичкисене вырнаҫтарса лартрӗҫ.

— Ну, чаплӑ ӗҫлет иккен санӑн помощникӯ,—терӗ Андреев, пичке лартнӑ шӑтӑка ҫулҫӑллӑ туратсемпе витсе пӗтерсен.

— Аптрамасть. Ултӑ кун хушшинче ҫӗр вунвиҫӗ гектар выртӑмӑр. Комбайн чарӑнса тӑни пулман-ха.

— Тата миҫе гектар вырса паратӑр?

— Пӗтӗмпе тӑватҫӗр аллӑ гектар вырса парасшӑн. Тен, ытларах та вырӑпӑр. Пӗлтӗр кӗрхи тырӑ утмӑл гектар кӑна вырма ӗлкӗрнӗччӗ. Кӑҫал ҫӗраллӑ гектара яхӑн пулать. Суртырри ҫине куҫсан вырма ҫӑмӑлтарах.

— Колхоз виҫӗмкунхи пек бензинпа шыв турттармасӑр чӑрмантарнасан пилӗкҫӗр гектар та вырса парапӑр.

Комбайн каллех участок тавра ҫаврӑнса ҫитрӗ. Андреев ытӑн пек сарӑ тулӑ тиенӗ лавне итем енелле тытрӗ. Павлов комбайнер Анатолий вырӑнне тӑрса вырма пуҫларӗ.

Канаш МТС-че малта пыракан комбайнер Николай Никитич Павлов хӑйӗн помощникӗнчен виҫӗ ҫул кӑна аслӑрах. Пӗринче вӑл механизаторсене хӑйӗн опычӗ ҫинчен каласа кӑтартнӑ. Павлов комбайна ҫав тери лайӑх пӗлнинчен тӗлӗннӗ ҫынсем вӑл хӑҫан ӗҫлеме пуҫланине пӗлесшӗн пулнӑ.

— Тӑхӑр ҫула ҫитсен, — ответленӗ Павлов.

Пӗлмен ҫынсем Павлов шӳт тӑвать тесе ӑнланнӑ. Анчах вӑл тӗрӗссине каланӑ. Унӑн ашшӗ республикӑри ватӑ комбайнерсенчен пӗри. Вӑл хӑйӗн ывӑлне, Кольӑна, тӑхӑр ҫула ҫитсенех комбайнпа вырнӑ ҫӗре илсе ҫӳреме пуҫланӑ. Ҫапла Коля ҫамрӑкранах комбайна вӗренсе ӳснӗ. Вунтӑватӑ ҫула ҫитсен ашшӗне пулӑшса вырма тытӑннӑ. Каярахпа механизаторсен шкулӗнчен вӗренсе тухнӑ. Ун хыҫҫӑн курсра вӗренсе механик-комбайнер ятне илнӗ. Кӑҫалхипе иккӗмӗш ҫул комбайнер пулса ӗҫлет.

МТС енчен ремонт тумалли хатӗрсем илсе ҫӳрекен автомашина килсе «Молния» хаҫат парса хӑварчӗ. Анатолий Иванов ӑна хыпаланса вуласа тухрӗ те, тулӑ пуссипе карап пек килекен комбайна хирӗҫ чупрӗ.

— Николай Никитич, эсӗ асунтан иртсе кайнӑ!—кӑшкӑрса пычӗ вӑл чупнӑ май.

Николай Павловӑн ашшӗ Никита Павлович Уҫырмари «Комбайн» колхозра «С-6» комбайнпа вырать. Ашшӗпе ывӑлӗ пӗр-пӗринпе ӑмӑртаҫҫӗ. Николай Павлов ашшӗнчен икӗ хут ытларах вырса МТС-ра мала тухнӑ. Ҫавӑн ҫинчен ҫырнӑ «Молния» хаҫатра. Ун ҫинчен пӗлтерме васкаса чупрӗ ӗнтӗ Анатолий Иванов Николай Павлов комбайнер патне.

Павел ЩИПЦОВ.

«Красное пламя» колхоз,
Канаш районӗ.

Корейăна Совет Çарĕ ирĕке кăларнăранпа 8 çул тултарни

Пхеньянри савăнăçлă лару

ПХЕНЬЯН, августăн 15-мĕшĕ. (ТАСС). Ĕнер каçхине Пхеньянра Совет Çарĕ Корейăна Япони пусмăрĕнчен ирĕке кăларнăранпа 8 çул тултарнă ятпа савăнăçлă лару пулса иртнĕ. Ларăва партипе общественлă организацисен представителĕсем, производствăра малта пыракансем, служащисем, çывăх ялсенчи хресченсем, наукăпа искусство работникĕсем пухăннă. Ларура çавăн пекех ССР Союзĕн Демократиллĕ Корея Халăх Республикинчи посолĕ Сузданев юлташ, Китай Халăх Республикипе халăх демократи çĕршывĕсен дипломатилле представителĕсем пулнă.

Президиум сĕтелĕ хушшине Ким Ир Сен, Ким Ду Бон, Пак Ден Ай, Пак Чен Ок тата Демократиллĕ Корея Халăх Республикин правительствипе Ĕçлĕх партийĕн ытти руководителĕсем тухаççĕ. Вĕсене пурте тăвăллăн алă çупса кĕтсе илеççĕ.

Корейăна Совет çарĕ ирĕке кăларнăранпа 8 çул тултарни çинчен Корейăри Ĕçлĕх партийĕн Центральнăй Комитечĕн председателĕн заместителĕ Пак Чен Ок доклад тунă.

Докладчик, уйрăмăн илсен, Корейăра перемири туни мĕнпур мирпе демократи лагерĕ тунă çитĕнӳ пулнине палăртнă.

Пак Чен Ок Корея халăхĕ умĕнче халăх хуçалăхне юсас тата çĕршыва мирлĕн пĕрлештерес тĕлĕшпе тăракан задачăсем çинче тĕплĕн чарăнса тăнă. Г. М. Маленков юлташ СССР Верховнăй Совечĕн пиллĕкмĕш сессийĕнче Совет правительстви Демократиллĕ Корея Халăх Республикине пулăшу памалла туни çинчен каланине аса илтерсе, докладчик çапла каланă:

— Паян пĕтĕм Корея халăхĕ аслă совет халăхне—хăйне ирĕке кăларакана тата хӳтĕлекене, Совет правительствине тав тăвать.

Корея халăхĕ ячĕпе Пак Чен Ок çавăн пекех аслă Китай халăхне тата халăх демократи çĕршывĕсенчи халăхсене тав тунă.

Ларура ССР Союзĕн Демократиллĕ Корея Халăх Республикинчи посолĕ Сузданев юлташ салам сăмах тухса каланă.

Демократиллĕ Корея Халăх Республикин правительстви йышăннă постановлени

ПХЕНЬЯН, августăн 14-мĕшĕ. (ТАСС). Корейăри тĕп телеграф агентстви çакăн çинчен пĕлтерет: Совет правительстви Корея халăхне çĕршыв халăх хуçалăхне юсаса аталантарма пĕр миллиард тенкĕ укçа парса пулăшма решени йышăннă май, Демократиллĕ Корея Халăх Республикин министрĕсен кабинечĕ постановлени йышăннă.

— Паян, Корея халăхĕ умĕнче вăрçă ишĕлтерсе хăварнă халăх хуçалăхне хăвăртрах юсаса аталантарас тата хăйĕн материальнăй тата культура условийĕсене лайăхлатас тĕлĕшпе вăраха ямасăр татса памалли задачăсем тăнă вăхăтра, — тенĕ постановленире, — Совет правительстви пирĕн халăха паракан пысăк пулăшу пирĕншĕн çĕнĕ вăйсен çăлкуçĕ пулса тăрать, пирĕн халăха çĕнĕ ситĕнӳсем тума хавхалантарать.

Пĕр миллиард тенкĕ укçа парса пулăшнăшăн пĕтĕм Корея халăхĕпе пĕрле аслă совет халăхне чĕререн тав туса, Демократиллĕ Корея Халăх Республикин министрĕсен кабинечĕ çак укçапа халăх хуçалăхне юсас, республикăна малалла индустриализацилемелли никĕс хывас тата Корея халăхĕн материальнăй пурнăçĕпе культурăллă шайне ӳстерес ĕçре усă курма йышăнать.

Корея халăхĕ, тенĕ постановленире, совет халăхĕпе тытакан тăванла туслăха тата ытларах тĕреклетет. Вăл хăйĕн халăх хуçалăхне вăрçă хыççăнхи тапхăрта юсаса аталантармалли пысăк задачăсене ăнăçлă пурнăçлĕ.

Постановлени çине Демократиллĕ Корея Халăх Республикин Министрĕсен кабинечĕн председателĕ Ким Ир Сен 1953 çулхи августăн 12-мĕшĕнче алă пуснă.

КОЧЖЕДО УТРАВĔ ÇИНЧЕ ТЫТКĂНРИ ÇАР ÇЫННИСЕМ ÇИНЕ ТАТА КОРЕЙĂПА КИТАЙĂН ХĔРЛĔ ХĔРЕС УШКĂНĔНЧИ ПРЕДСТАВИТЕЛĔСЕМ ÇИНЕ КУÇÇУЛЬ КĂЛАРАКАН ГАЗСЕМ ЯНИ ÇИНЧЕН СИНЬХУА АГЕНТСТВИ ПĔЛТЕРНИ

ПЕКИН, августăн 14-мĕшĕ. (ТАСС). Синьхуа агентствин корреспонденчĕ Кэсонран августăн 13-мĕшĕнче пĕлтернинче çапла каланă:

Америкăн Кочжедо утравĕ çинчи тыткăнри çар çыннисен лагерьне Хĕрлĕ Хĕресĕн пĕрлехи ушкăнĕпе пырса çитнĕ Корейăпа Китай енĕн представителĕсем çине августăн 9-мĕшĕнче куççуль кăларакан газ янă. Хĕрлĕ Хĕрес ушкăнĕ Кочжедо утравĕ çинчи тыткăнри çар çыннисен пĕрремĕш лагерьне августăн 6-мĕшĕнче ирхине пырса çитнĕ пулнă. Хĕрлĕ Хĕрес ушкăнĕнчи çынсене икĕ рет пралук карта тытса çавăрнă барака вырнаçтарнă. Барака Америка çар полицийĕ хуралласа тăнă, унтан тухса çӳреме чарнă пулнă.

Августăн 9-мĕшĕнче ирхине 6 сехет тĕлнелле Хĕрлĕ Хĕрес ушкăнĕ вырнаçнă çуртра сасартăк куççуль кăларакан газ йăсăрланни курăннă. Корейăпа Китай енĕн представителĕсем газран сиен курнă, вĕсен куççуль юхма тытăннă. Вĕсем ӳсĕрме пуçланă, пĕр сехет хушши сывлăш çитменнипе аптранă. Куççуль кăларакан газа Америка енĕ тыткăнри çар çыннисем çине янă пулнă. Газ ярасси çинчен Хĕрлĕ Хĕрес ушкăнĕнчи тепĕр енĕн представителĕсене тата лагерь хуралне малтанах пĕлтерсе хунă, çавăнпа та вĕсем противогазсем тăхăннă.

Корейăпа Китай енĕн представителĕсем Кочжедо утравĕ çине пырса çитсенех вĕсем валли утрав çинче тӳсме çук йывăр условисем туса хунă. Сăмахран, американецсем Корейăпа Китай енĕн представителĕсене августăн 8-мĕшĕнче кăнтăрлаччен тыткăнри çар çыннисемпе калаçма ирĕк паман. Лагерьсенче тыткăнри çар çыннисемпе мĕн çинчен калаçассине вĕсен малтан лагерь начальникне пĕлтерсе хумалла.

Америка енĕ тыткăнри çар çыннисен лагерĕсем çине газ яни тата тепĕр хут çакна кăтартса парать: Корейăпа Китай енĕн представителĕсем Америка контролĕнче тăракан тыткăнри çар çыннисен лагерĕсенче пулнă чухне хăйсен миссине йĕркеллĕ пурнăçлама пултараймаççĕ.

Корейăпа Китай енне илес пулсан, вăл тепĕр енĕн Хĕрлĕ Хĕрес обществисен представителĕсене тыткăнри çар çыннисен лагерĕсене пырса çӳренĕ чухне хăйсен ĕçĕсене пурнăçлама лайăх условисем туса параççĕ.

Тыткăнри çар çыннисене репатриаци тăвас тĕлĕшпе ĕçлекен комиссире Корейăпа Китай енĕн представителĕсем панă протест

Синьхуа агентстви пĕлтерни

ПЕКИН, августăн 15-мĕшĕ. (ТАСС). Синьхуа агентствин корреспонденчĕ Кэсонран çапла пĕлтернĕ:

Августăн 14-мĕшĕнче тыткăнри çар çыннисене репатриаци тăвас тĕлĕшпе ĕçлекен комиссире Корейăпа Китай енĕн членĕсем Хĕрлĕ Хĕрес представителĕсене Кăнтăр Корейăри тыткăнри çар çыннисен лагерĕсене пырса çӳреме кансĕрлес тĕлĕшпе Америка çар влаçĕсем тăвакан пысăк чăрмавсене хирĕç татăклă протест панă. Çак протест пĕтĕм тĕнчене тимлĕн пăхтарать. Чăрмавсемпе пӳлӳсем ытла та йывăрланса çитнĕ пирки, Корейăпа Китайăн Хĕрлĕ Хĕрес делегачĕсем перемири çинчен тунă килĕшӳсенче палăртнă пек хăйсен ĕçĕсене тенех пурнăçлама пултараймаççĕ.

Хĕрлĕ Хĕрес отрячĕсене кĕрекен Корейăпа Китай членĕсем икĕ рет пралук карта тытса çавăрнă çуртра вырнаçнă чухне августăн 9-мĕшĕнче Кочжедо утравĕ çинче Америка хуралĕ вĕсем çине пĕр сехет хушшине якăн куççуль кăларакан газ ярса тăнă.

Хĕрлĕ Хĕрес представителĕсене тыткăнри çар çыннисен лагерĕсене тухса çӳреме питех те хытă чăрмантарни Хĕрлĕ Хĕрес представителĕсем пĕлтернинчен те курăнать.

Пусанра Хĕрлĕ Хĕрес отрядне кĕрекен Корейăпа Китай членĕсен хăйсен ĕçне чарса лартмалла пулнă.

Муньсань çывăхĕнче Ичжин юхашывĕ патĕнче вĕсене тыткăнри çар çыннисен лагерĕнче пулма май паман.

Йондонпора Америка çар влаçĕсем Хĕрлĕ Хĕрес отрячĕсен членĕсен сăмахĕсене пăхăнурăна пăхтарнă, вĕсем тыткăнри çар çыннисемпе висĕ кун хушши калаçма пултарайман.

Кочжедо утравĕ çинче Хĕрлĕ Хĕрес отрячĕн членĕсем тыткăнри çар çыннисене сигаретсем валеçме тата çырусем пама пултарайман. Вĕсене çавăн пекех тыткăнри çар çыннисемпе калаçусем иртерме те чарнă.

Çурçĕр Корейăра вара пачах урăхла. Хĕрлĕ Хĕресĕн пĕрлехи отрячĕсен членĕсем валли Кэсонра тата Çурçĕр Корейăри тыткăнри çар çыннисен лагерĕсенче лайăх условисем туса панă. Çак вырăнсенче асăннă отрядсен членĕсем тыткăнри çар çыннисемпе е вĕсен представителĕсемпе ирĕклĕн калаçма пултараççĕ, çавăн пекех вĕсем тыткăнри çар çыннисем хушшинче парнесем валеçсе пама пултараççĕ. Вĕсем çавăн пекех пурăнмалли çуртсене, столовăйсене, медицина пункчĕсене пырса кайма пултараççĕ. Тыткăнри çар çыннисем хушшинче калаçусем иртерме пултараççĕ.

Çурçĕр Корейăра тата Кăнтăр Корейăра Хĕрлĕ Хĕрес отрячĕсем çине мĕнле пăхнинчен тыткăнри çар çыннисем çине хăш енĕ этемле пăхни лайăх курăнать ĕнтĕ.

Кăнтăр Корейăра Хĕрлĕ Хĕрес отрячĕсен членĕсене тыткăнри çар çыннисен лагерĕсене пырса çӳреме тата хăйсен ĕçĕсене пурнăçлама çавăн пек хытă чăрмантараççĕ. Юлашки икĕ çул ытла вăхăт хушшинче «ирĕклĕн репатриаци тăвас» тĕллевпе Корейăпа Китай енĕн тыткăнри çар çыннисене тискеррĕн вĕлерсе тата амантса пăтернĕ фактсем тĕнчери общественноçа паллă пулса тăрасран пытарса тăрас шутпа çавăн пек чăрмантараççĕ.

США-па Ли Сын Ман хушшинче çар договорĕ тунине хирĕç панă протест

ПХЕНЬЯН, августăн 15-мĕшĕ. (ТАСС). Августăн 13-мĕшĕнче Корейăри пĕрлĕхлĕ демократиллĕ отечественнăй фронтăн Центральнăй Комитечĕн ларăвĕ пулса иртнĕ. Лару Даллеспа Ли Сын Ман хушшинче тунă çар договорне хирĕçлесе заявлени йышăннă.

Корейăра перемири тунă хыççăн тата Корея ыйтăвне политикăлла конференцире мирлĕн татса парас ыйтăва пăхса тухас умĕн «Корейăпа Америка хушшинче пĕр-пĕрне хӳтĕлесси çинчен» тунă договор мĕнле тĕллев тытать-ха?—тенĕ заявленире. Унăн тĕллевĕ Америка çарĕсене Кăнтăр Корейăра нумай вăхăт хушши тытса тăмалла тăвасси, пирĕн тăван çĕршывăн кăнтăр пайĕнче Америка çар бази туса хурасси, Корейăн шалти ĕçне США хутшăнассине законлă йĕрке тăвасси пулать. Америка империалисчĕсен çакнашкал шухăшĕ вăл Инçет Хĕвелтухăçĕнче кăна мар тата пĕтĕм тĕнчере мир ĕçне хăратса тăрать. Корейăри пĕрлĕхлĕ демократиллĕ отечественнăй фронтăн Центральнăй Комитечĕ, пĕтĕм Корея халăхĕпе пĕрле, Ли Сын Манпа США хушшинчи договора татăклăн сивлет, ăна тунине хирĕç протестлет.

Корея халăхĕ пĕрлĕхлĕ, тенĕ заявленире. Корея çĕршывĕн хуçи—Корея халăхĕ. Корея ыйтăвне корееца татса памалла. Корейăна мирлĕ майпа пĕрлештермелле.

Корейăри пĕрлĕхлĕ демократиллĕ отечественнăй фронтăн Центральнăй Комитечĕ корееца корееца хушшинчи вăрçа хирĕç тăракан тата Корейăна мирлĕн пĕрлештерессишĕн тăракан Кăнтăр Корейăри мĕнпур партисемпе обществăлла организацисене Корейăри пĕрлĕхлĕ демократиллĕ отечественнăй фронт тавра пĕтĕçме, «Корейăпа Америка хушшинче пĕр-пĕрне хӳтĕлесси çинчен» тунă договора сирсе пăрахма чĕнет.

Корейăпа Китай енĕн граждански полицийĕ демилитаризаци зонинче кĕнĕ

ПЕКИН, августăн 14-мĕшĕ. (ТАСС). Синьхуа агентствин корреспонденчĕ Кэсонран пĕлтерниче çапла каланă: Корейăпа Китай енĕ демаркаци линийĕн çурçĕр енчи демилитаризаци зонине граждански полици 800 çын таран илсе пынă. Граждански полицин гражданла администрацие пулăшса тăмалла тата Корейăпа Китай енĕн демилитаризаци зонинче йĕрке тытса тăмалла. Полицие перемири çинчен тунă килĕшӳ условийĕсем тăрăх, çавăн пекех тата перемири тĕлĕшпе ĕçлекен çар комисси секретарĕсен 11-мĕш ларăвĕнче тунă килĕшӳ тăрăх илсе пынă.

Америка енĕн граждански полицийĕ демилитаризаци зонин кăнтăр пайне хăçан пырса кĕмеллине ку таранччен палăртса çитереймен-ха.

ФРАНЦИРИ ЗАБАСТОВКА

ПАРИЖ, августăн 16-мĕшĕ. (ТАСС). Францире забастовка халиччен пекех малалла пырать. Чугун çулсем, почта, телеграф, телефон, шахтăсем, газ завочĕсем, электростанцисем, коммунальнăй учрежденисем тата предприятисем ĕçлеме чарăннă. Париж хулинчи транспорт работникĕсем çаплах забастовка тăваççĕ. Металлурги предприятийĕсенче нумайăшĕнче забастовка пырать. Промышленноçăн çак отраслĕнчи нумай предприятисенче августăн 18-мĕшĕнче массăлла отпусксем илнĕ вăхăт пĕтет. Хаçатсем пĕлтернĕ тăрăх, отпускран таврăнакан металлистсем забастовка тăвакансемпе пĕрлешме хатĕрленеççĕ.

Забастовка вăйланса пыни тата правительство декречĕсене пăрахăçа кăларассишĕн, мĕнпур рабочисемпе служащисен ĕç укçине ӳстерессишĕн кĕрешекен ĕçсыннисем пĕрлĕхлĕ пулни правительствăна, çавăн пекех «Форс увриер», «Христианла ĕççыннисен конфедерацийĕн» тата «Кадрсен пĕтĕмĕшле конфедерацийĕн» профсоюзĕсен руководствине питех те пăшăрхантарса ӳкернĕ.

Франс Пресс агентстви пĕлтернĕ тăрăх, ĕнер кунĕпех пĕр енчен—правительство пуçлăхĕ Ланьель, ĕç министрĕ Бакон, финанс министрĕ Фор, тепĕр енчен—«Форс уврие» лидерĕсем Жуо тата Ботеро, католикла профсоюзсен лидерĕсем Буладу тата Левард хушшинче калаçусем пынă. Икĕ профсоюз организацийĕн руководителĕсем правительствăпа калаçусем харпăр хăй тĕллĕн иртереççĕ пулсан та, «Журналь дю диманш» хаçат каланă тăрăх, профсоюз руководителĕсем пĕр-пĕринпе ялан тачă çыхăну тытаççĕ.

Профсоюзсен реакцилле руководстви правительствăпа хăй тĕллĕн калаçу иртерме тытăннă. Çав вăхăтрах вăл Пĕтĕм Францири ĕçлев конфедерацийĕ правительствăна мĕнпур профсоюзсен пĕрле калаçу иртермелле тата правительство умне тăратма пĕтĕмĕшле программа хатĕрлемелле тесе чĕнсе каланă пирки нимĕнле ответ та паман.

Парижри демократилле ушкăнсем хушшинче çапла шутлаççĕ: «Форс уврие» тата христианла ĕççыннисен конфедерацийĕн руководителĕсем правительствăпа калаçусем иртерни вăл забастовкăна чарса лартма хăтланни, çапла вара правительство декречĕсене сыхласа хăварма тăрăшни пулать.

Çамрăксемпе студентсен пĕтĕм тĕнчери тăваттăмĕш фестивалĕнче

БУХАРЕСТ, августăн 15-мĕшĕ. (ТАСС). Çамрăксемпе студентсен пĕтĕм тĕнчери тăваттăмĕш фестивалĕнче юлташла спорт ăмăртăвĕсем вĕçленнĕ.

Совет спортсменĕсем фестивальре 333 медаль илнĕ. Вăл шутран ылтăн медальсем 202, кĕмĕл медальсем 72, бронза медальсем 59.

БУХАРЕСТ, августăн 15-мĕшĕ. (ТАСС). Паян августăн 23-мĕшĕ ячĕпе тăракан стадионра футбол вăййи тĕлĕшпе юлашки тĕлпулусем пулнă.

Çĕнтерекенсене хисеплĕ кубоксемпе медальсем панă.

Кун хыççăн ялавсен парачĕ пулнă. Трибуна умĕнчен Демократиллĕ çамрăксен пĕтĕм тĕнчери федерацийĕн, Студентсен тĕнчери союзĕн ялавĕсене, мир ялавĕсене, спорт вăййисене хутшăннă çĕршывсен ялавĕсене çĕклесе иртнĕ.

Парада пухăннисем умĕнче спорт вăййисен фестивальне иртерес тĕлĕшпе ĕçлекен пĕтĕм тĕнчери комисси председателĕ М. Воднараш сăмах тухса каланă. Вăл миршĕн, туслăхшăн тата вăйлăрах кĕрешме чĕнсе каланă.

М. Воднараш ăмăртусем вĕçленни çинчен пĕлтерет. Демократиллĕ çамрăксен гимнне каланă вăхăтра Çамрăксемпе студентсен Пĕтĕм тĕнчери тăваттăмĕш фестивалĕнчи спорт вăййисен ялавне антараççĕ.

Çамрăксемпе студентсен Пĕтĕм тĕнчери тăваттăмĕш фестивалĕнче спорт вăййисем пысăк ăнăçлăхпа иртнĕ. Ăмăртăва 54 çĕршыври 4.366 спортсмен хутшăннă. Çăмăл атлетика енĕпе çĕршывсемшĕн çĕнĕрен 55 рекорд, йывăр ярласем çĕклес тĕлĕшпе 18 рекорд тунă.

Иранри лару-тăру

ПАРИЖ, августăн 16-мĕшĕ. (ТАСС). Франс Пресс агентствин корреспонденчĕ Тегеранран çапла пĕлтерет:

Августăн 15-мĕшĕпе 16-мĕшĕ хушшинче çĕрле Иран шахĕ майлă тăракан çарсем государство переворочĕ тума хăтланнă. Иранри ют çĕршыв ĕçĕсен министрне Фатемине хупса лартнă. Премьер-министрăн — Мосаддык докторăн çуртĕ çине тапăннă.

Августăн 16-мĕшĕнче ирхине Мосаддык правительстви майлă тăракан çарсем йĕрке туса хунă. Пăлхавçăсене арестленĕ. Пăлхавçăсем хупса лартнă çынсене тĕрмерен кăларнă.

ПАРИЖ, августăн 16-мĕшĕ. (ТАСС). Франс Пресс агентствин корреспонденчĕ Тегеранран çапла пĕлтерет:

Двор министрĕн ĕçĕсене туса пыракан Аминие арестленĕ.

ПАРИЖ, августăн 16-мĕшĕ. (ТАСС). Франс Пресс агентствин корреспонденчĕ Тегеранран çапла пĕлтерет:

Государство переворочĕ тума хăтланни Тегеранра нимĕн чухлĕ те тĕлĕнтермен. Сăнаса тăракансем вăл пуласса темиçе эрне хушши кĕтсе тăнă ĕнтĕ, мĕншĕн тесен вĕсем Иран шахĕ майлă тăракан çар çыннисем влаçа хăйсен аллине илме хăтланасса пĕлсе тăнă. «Шаджаат» хаçат августăн 15-мĕшĕнче каçхине çĕршывра хатĕрленекен переворот çинчен тĕплĕн çырса пĕлтернĕ, çак кавара Насыри полковник ертсе пыни çинчен çырнă. Хаçат пĕлтернĕ тăрăх, государство переворочĕ унччен кас, августăн 14-мĕшĕпе 15-мĕшĕ хушшинче пулмалла пулнă, анчах та «техникăлла» сăлтавсене пула ăна тепĕр вăхăта хăварнă. Хаçат кăтартса панă тăрăх, шах Каспий тинĕсĕ хĕрринчи хăйĕн çуртĕнче пулнă. Вăл Тегерана вăртăн пырса çитнĕ пулать, анчах унăн хăйĕн килне каялла тухса каймалла пулнă.

Асăннă хаçат Америка генералне Шварцкопфа (вăл Иранри жандармери начальникĕ пулнă, икĕ эрне каярах Иран шахĕ патне пырса кайнă) çак каварăн организаторĕ пулса тăрать тесе татăклăн айăпланă.

ЛОНДОН, августăн 16-мĕшĕ. (ТАСС). Рейтер агентствин корреспонденчĕ Багдадран çапла пĕлтерет:

Иран шахĕ августăн 16-мĕшĕнче самолетпа Багдада пырса çитнĕ. Унпа пĕрле арăмĕ тата тепĕр икĕ çын пынă.

ПАРИЖ, августăн 16-мĕшĕ. (ТАСС). Франс Пресс агентствин корреспонденчĕ Тегеранран пĕлтернĕ тăрăх, Иранри ют çĕршыв ĕçĕсен министрĕ Фатеми августăн 15-мĕшĕнче пулса иртнĕ ĕçсем пирки хаçат представителĕсене çапла пĕлтернĕ: «Çак кавара хатĕрленнине «Иран шахĕ» пĕлмесĕр тăнă тесе калама çук».

ТЕГЕРАН, августăн 16-мĕшĕ. (ТАСС). Иранри радио Иран правительствин заявленине пĕлтернĕ. Унта çапла каланă: августăн 15-мĕшĕпе 16-мĕшĕ хушшинче каварçăсен ушкăнĕ, Насыри полковник ертсе пыракан шах гвардийĕн подразделенийĕпе усă курса, государство переворочĕ тума хăтланнă. Шах гвардийĕн хĕçпăшаллă салтакĕсем ют çĕршыв ĕçĕсен министрне Фатемие, çул-йĕрпе çыхăну министрне Хакшенаса тата халĕ салатса янă меджлис депутатне инженер Зирак-Задене арестлесе Саадабад дворецне илсе кайнă. Кунсăр пуçне каварçăсем Иран çарĕн генеральнăй штабĕн начальникне арестлеме хăтланнă. Çак тĕллевпе вĕсем унăн хваттерне пынă. Анчах çак самантра вăл генеральнăй штаб çуртĕнче пулнă.

Насыри полковник хĕçпăшаллă салтаксем лартнă тăватă грузовой автомашинăпа, висĕ «виллиспа» тата пĕр броневикпа премьер-министр Мосаддык çурчĕ патне ăна арестлес тесе пынă. Анчах унта Мосаддык çурчĕ умне кăларса тăратнă хурал ăна хăйне арестленĕ.

Каварçăсем генеральнăй штабпа Багерджах гарнизонĕ хушшинчи телефон çыхăнăвне татнă. Багершахра каварçăсем генеральнăй штаб начальникĕн заместительне арестленĕ. Хулари ытти вырăнсем хушшинчи телефон çыхăнăвне те татнă.

Малалла пĕлтерӳре çапла каланă: августăн 16-мĕшĕнче ирхине 5 сехетре каварçăсене арестленĕ, вĕсем тытса чарнă çынсене ирĕке кăларнă.

Тегеранри радио пĕлтернĕ тăрăх, Иран влаçĕсем двор министрĕн ĕçĕсене туса пыракан Аминие тата шах килĕнчи Бехбуди ятлă тепĕр çынна арестленĕ.

ПАРИЖ, августăн 16-мĕшĕ. (ТАСС). Франс Пресс агентствин корреспонденчĕ Тегеранран çапла пĕлтерет:

Тегеранри тата Шимранри тĕрлĕ дворецсене вырнаçса тăнă шах гвардийĕн мĕнпур подразделенийĕсене августăн 16-мĕшĕнче ирхине Тегеран гарнизонĕнчи çарсемпе улăштарнă. Аббас Абд казарминчи хĕçпăшал склачĕсене йышăнса илнĕ çарсене те Тегеран гарнизонĕнчи çарсемпе улăштарнă.

ПАРИЖ, августăн 16-мĕшĕ. (ТАСС). Франс Пресс агентстви пĕлтернĕ тăрăх, Тегеранра пысăк демонстрацисем пулса иртеççĕ. Демонстрацие хутшăнакансем: «Шах тĕп пултăр!» «Каварçăсен йăвине—шах килне пĕтерес пулать!» тесе лозунгсем калаççĕ. Демонстрантсем «ют çĕршыв агенчĕсене» ылханаççĕ.

Радио пĕр сылтăм парти пĕлтернине парать. Унта кавар организаторĕ Америка генералĕ Шварцкопф пулни çинчен каланă. Франс Пресс агентстви пĕлтернĕ тăрăх, унта Шварцкопфа айăпласа çырнă. Вăл «Иран халăхне хирĕç кавар организацилес тĕллевпе шах килĕнчи представительсемпе пĕрле тĕрлĕ хирĕçӳсем кăларма Ирана пынă», тенĕ.

ИРАН МЕДЖЛИСНЕ САЛАТСА ЯНĂ

ТЕГЕРАН, августăн 16-мĕшĕ. (ТАСС). Тегеранри радио пĕлтернĕ тăрăх, Иран премьер-министрĕ Мосаддык 17-мĕш созыври меджлиса салатса яни çинчен пĕлтернĕ.

Грецире çĕр чĕтрени

АФИНЫ, августăн 14-мĕшĕ. (ТАСС). Августăн 12-мĕшĕнче тата 13-мĕшĕнче çĕр чĕтренĕ вырăнсенче 28 хутчен çĕр кисренсе илнине палăртнă. Çĕр чĕтренинчен уйрăмах Кефалони, Закинф тата Итака утравĕсем пысăк сиен курнă. Çак утравсем çинче пĕтĕмпе 121 пин çын пурăнать. Утравсем çинчи хуласемпе ялсем пурте ишĕлсе пĕтнĕ.

Официальнăй йĕркепе пĕлтернĕ тăрăх çĕр чĕтренипе пулнă сиен 6 триллион драхма чухлĕ шутланать.

Аманнисене турттарса кăларма тата сиен курнă халăха пулăшма пăрахутсемпе тата самолетсемпе усă кураççĕ. Греци правительстви хăйĕн ют çĕршывсенчи дипломати представителĕсене тивĕçлĕ çĕршывсен халăхне çĕр чĕтренипе пулнă сиенĕн пысăкăшĕ çинчен пĕлтерме хушнă.

ЛОНДОН, августăн 14-мĕшĕ. (ТАСС). Лондонри радио Афинăран çапла пĕлтерет: августăн 14-мĕшĕнче çĕрле тата ирхине Ионически тинĕс утравĕсем çинче çĕр татах 11 хутчен кисренсе илнине палăртнă. Çĕр чĕтрени халĕ малтанхи пек вăйлă мар, сиен сахал кӳрет. Тинĕс лăпланса пырать. Çакă вăл халăха пулăшу парас ĕçе çăмăллатать.

АФИНЫ, августăн 15-мĕшĕ. (ТАСС). Августăн 14-мĕшĕнче тата иртнĕ каç Пелопоннесăн çурçĕр-хĕвеланăç çыранĕсенче тата Ионически тинĕсĕн утравĕсем çинче каллех çĕр чĕтренĕ, çакна пула çуртсем çĕнĕрен ишĕлнĕ.

Çĕр чĕтренинчен сиен курнă халăха утравсем çинчен тухса кайма чарнă. Чирлĕ тата аманнă çынсене кăна пăрахутсемпе Патры хулине илсе каяççĕ.

Утравсем çинчи халăх апат-çимĕç тата шыв çитменнипе пысăк хĕн курать.

Кефалони тата Закинф утравĕсем çинче политика ĕçĕсем пирки тĕрмере ларакансем вилсе пĕтни çинчен

СОФИЯ, августăн 15-мĕшĕ. (ТАСС). Болгарири телеграф агентстви çапла пĕлтерет: Эллас Пресс агентстви пĕлтернĕ тăрăх, Кефалони утравĕ çинче çĕр чĕтренĕ вăхăтра вилсе пĕтнисем хушшинче Аргостолион хулинче политика ĕçĕсем пирки тĕрмере ларнă çынсем нумай.

Тĕрмере ларакансем хăйсене тĕрмерен кăларма ыйтнă пулсан та, вĕсене влаçсем тĕрме çуртĕсем пăрин хыççăн тепри ишĕлсе аничченех тĕрмере тытса тăнă.

Закинф утравĕ çинче çĕр чĕтренĕ вăхăтра политика ĕçĕсем пирки тĕрмере ларакансем 200 çын ытла пĕтнĕ.

Плана ирттерсе тултарнă

КАНАШ. Çак кунсенче ремонтпа строительство конторĕнче ĕçлекенсен пухăвĕ иккĕмĕш кварталти ĕç итогĕсене пăхса тухрĕ. Коллектив иккĕмĕш кварталти плана 114 процент тултарнă. Чылай рабочисем хăйсен ĕçри пĕлӳлĕхне ӳстернĕ.

Уйрăмах С. Иванов юлташ ертсе пыракан плотниксен бригади лайăх ĕçленĕ, малти вырăна тухнă. Рабочисем виççĕмĕш кварталти производство планне ирттерсе тултарма пулса обязательство илчĕç. Çавăн пекех вĕсем кăçалхи производство планне срокчен тултарассишĕн социализмла ăмăртăва тухрĕç.

И. СОЛОВЬЕВ.

Редактор заместителĕ М. Н. ЯКИМОВ.

СССР халăх хуçалăхне юсаса малалла аталантармалли тăваттăмĕш государственнăй заем

8-мĕш вылявра выигрышсем тухнине кăтартакан

СПРАВКА-ТАБЛИЦА

Выляв 1953 çулхи августăн 9-мĕшĕнче Архангельск хулинче пулнă.

Таблицăра 100 тенкĕлĕх облигацисем çине выигрышсем тухнине кăтартнă. Выигрыш суммине выляса илнĕ облигаци хакĕ те кĕрет.

Заемăн мĕнпур разрячĕсенчи çак серисемпе облигацисен номерĕсем çине выигрыш тухнă:

Сери №№	Облигаци №№	Миçе тенкĕ	Сери №№	Облигаци №№	Миçе тенкĕ
060062	39*)	1.000	070670	10*)	1.000
060106	1—50	500	070677	47*)	1.000
060307	29*)	5.000	070683	47*)	1.000
060653	38*)	1.000	070797	1—50	200
060667	36*)	1.000	070809	1—50	500
060744	47*)	1.000	070958	04*)	1.000
060759	1—50	500	071095	44*)	1.000
060813	1—50	500	071164	42*)	1.000
060911	36*)	5.000	071210	33*)	1.000
061075	04*)	1.000	071261	26*)	1.000
061225	14*)	5.000	071323	05*)	1.000
061349	36*)	1.000	071361	20*)	1.000
061644	01*)	1.000	071680	16*)	1.000
061660	1—50	200	071756	1—50	200
061847	35*)	1.000	071976	04*)	1.000
062056	20*)	5.000	072112	06*)	1.000
062158	34*)	1.000	072124	19*)	1.000
062206	14*)	5.000	072129	39*)	25.000
062292	1—50	500	072147	08*)	1.000
062328	44*)	5.000	072328	1—50	500
062377	1—50	500	072334	1—50	200
062379	15*)	1.000	072750	48*)	1.000
062917	19*)	5.000	072917	22*)	1.000
063072	1—50	200	072931	1—50	200
063172	11*)	1.000	073492	40*)	1.000
063355	1—50	200	073518	16*)	1.000
063365	1—50	500	073739	1—50	500
063468	1—50	200	073917	44*)	1.000
063518	06*)	1.000	073955	1—50	200
063566	45*)	1.000	074228	25*)	1.000
063747	1—50	200	074246	1—50	200
063851	37*)	25.000	074407	08*)	1.000
064198	1—50	200	074428	23*)	1.000
064366	35*)	1.000	074553	07*)	1.000
064440	12*)	1.000	074600	1—50	200
064946	1—50	500	074705	37*)	1.000
065090	01*)	5.000	074733	41*)	1.000
065115	36*)	1.000	074872	32*)	1.000
065141	12*)	1.000	074898	1—50	200
065221	28*)	1.000	075118	16*)	1.000
065356	1—50	200	075354	34*)	1.000
065388	1—50	200	075373	38*)	10.000
065521	1—50	200	075828	1—50	500
065553	1—50	200	076101	48*)	1.000
065647	1—50	200	076268	17*)	1.000
065697	12*)	1.000	076274	1—50	500
065831	12*)	1.000	076309	47*)	1.000
066092	36*)	1.000	076430	1—50	200
066132	36*)	1.000	076434	30*)	1.000
066182	1—50	200	076690	1—50	200
066330	26*)	1.000	076697	1—50	200
066793	1—50	200	076698	1—50	200
066897	11*)	1.000	076742	36*)	5.000
066943	25*)	1.000	076880	06*)	1.000
066952	17*)	1.000	076887	46*)	1.000
067060	50*)	1.000	077118	23*)	1.000
067118	39*)	1.000	077188	1—50	500
067220	41*)	1.000	077481	24*)	1.000
067292	20*)	1.000	077641	1—50	500
067293	01*)	10.000	077742	39*)	5.000
067396	1—50	500	077854	16*)	10.000
067601	1—50	200	077869	06*)	50.000
067622	31*)	1.000	078293	20*)	1.000
067829	1—50	500	078362	45*)	1.000
067980	38*)	1.000	078411	1—50	200
068082	12*)	1.000	078442	45*)	1.000
068229	05*)	1.000	078524	18*)	1.000
068282	35*)	1.000	078619	1—50	500
068380	25*)	1.000	078653	43*)	1.000
068462	08*)	1.000	078706	05*)	1.000
068596	1—50	200	078728	41*)	1.000
068677	1—50	200	078739	48*)	1.000
068730	1—50	500	078855	1—50	200
068839	1—50	200	078945	49*)	1.000
068853	31*)	1.000	079074	36*)	1.000
069115	26—50	200	079100	36*)	1.000
069321	28*)	10.000	079179	15*)	1.000
069334	1—50	200	079260	1—50	200
069575	27*)	1.000	079268	1—50	200
069670	35*)	1.000	079350	22*)	1.000
069704	27*)	1.000	079487	32*)	10.000
070077	48*)	1.000	079581	32*)	1.000
070225	16*)	1.000	079621	1—50	500
070264	49*)	1.000	079705	25*)	1.000
070282	20*)	1.000	079717	1—50	500
070286	01*)	1.000	079853	03*)	1.000
070556	49*)	1.000			

*) Çак серие кĕрекен облигацисен ытти 49 номерĕ 200-шер тенкĕ выляса илнĕ.

ЧĂВАШ АССР ПЕРЕКЕТ КАССИСЕМПЕ ГОСУДАРСТВО КРЕДИЧĔН УПРАВЛЕНИЙĔ.

КИНО

«РОДИНА»—августăн 18-мĕшĕнче 12 тата 14 сехетре пуçланакан сеанссенче «Свинарка и пастух», ытти сеанссенче — «Варвары»; 16 тата 20 сехетре—пĕрремĕш сери, 18 сехет те 15 минутра тата 22 сехетре пуçланакан сеанссенче — иккĕмĕш сери.

РЕДАКЦИ АДРЕСĔ: г. Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом печати. ТЕЛЕФОНСЕМ: редактор—0-67, редактор заместителĕ—4-17, ответлă секретарь—4-26, секретариат—3-54, промышленность пайĕ—5-74, информаци пайĕ—13-37, парти пурнăç пайĕ—3-99, ялхуçалăх пайĕ—3-97, культура пайĕ—8-61, совет строительстви пайĕ—8-61, çырусен пайĕ—7-32, издательство конторĕ—0-23.

НТ 09318 Типография № 1 Министерства культуры Чувашской АССР. Тираж 20.000 экз.